

dirilis saati

SOSYAL VE KÜLTÜREL
GENÇLİK DERGİSİ

tevhidi gerçekliğin ışığında

YAZ 2023 / SAYI: 98

İnsan Canının Pazarlık Edildiği Irkçılığa **HAYIR!**

Diriliş Saati Dergimizin 98. Sayısı'ndan tüm okurlarımıza selâm olsun. Değerli okurlarımız; Allah'a ve ahiret gününe inancı olmayanlar, yaşadıkça inancını kaybedenler her şeyi bu fani dünyadan ibaret zannederler. Onlar ancak görebildiklerini yüceltip görebildiklerini hâkir görürler. Bu şeyler, onların 'tanrı' dedikleri de olabilir, en ufak bir nesne de. Bu şeyler onların kendi milliyetleri de olabilir. Neticede onlar için önemli olan, bu yüceltme ya da ufaltma işleminin onlara fayda sağlayıp sağlayamayacağı konusudur.

Bu sayımızda da insanlığın son yüzyıllarının felaketi haline gelmiş milliyetçilik görünümü-lü ırkçılığın zihniyetlerimizi nasıl köreltip de bizi dünyevi siyaset adamlarının oyuncağı haline getirdiğinden bahsettik. Günümüzde maalesef tek çatı altında bir İslam birliği oluşturamadık. Lakin yine de vatanını sevenin, diğer milletleri hâkir görmemek (yani ırkçılık yapmamak) ve İslam'ın buyruklarıyla ters düşmemek kaydıyla herhangi bir zararı olmadığı kanısındayız.

Allah insanları ve toplumları birbirleriyle tanışıp kaynaşsınlar diye farklı niteliklerde yaratmıştır. Dolayısıyla buradaki iptidai görevlerimizden biri de bu farklılıklara empati ve sempati duyabilmemizdir. Farklı olan milliyette nefret duyup kendi milliyetini namütenahi

bir şekilde göklere çıkarmak insan fıtratında olmayan lakin şeytanın pohpohladığı bir ameldir, dolayısıyla biz hatalı varlıklara tatlı gelir.

İnsan özünde kendine benzeyeni de farklı olanı da sevebilir, kabullenebilir. Fakat şeytanın desiselerine de kolayca aldanabilen insanoğlu kendi ırkının üstün olduğu ye'sine kapılabilir. Siyasiler olağanca pragmatist amaçlarıyla bu gerçeği kendi lehlerine kullanabilirler, hatta bugün tüm iştahlarıyla kullanıyorlar da. Onların bu tutumları yalnızca zihniyetleri manipüle etmekle kalmayıp aynı zamanda toplumların soykırılmasına da vesile olmuştur.

Üstünlük milliyette olmadığı gibi takvayla ilgisi bulunmayan herhangi bir unsurda da olamaz, milliyetler siyaset kürsülerinde pazarlanamaz. Peygamber Efendimiz'in (s.a.v.) bahsettiği gibi "Üstünlük takvadadır." Üstünlük parada, malda olmadığı gibi milliyette de olmamalıdır, olamaz.

Bu sayımızda emeği geçen yazar ve editör arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz. Aramıza yeni katılan yazarlarımıza da "hoş geldiniz" diyoruz. Dergimizin 99. Sayısında buluşmak ümidiyle, iyi okumalar dileriz!

içindekiler

GÜNDEM

ALKOLÜ TARTIŞTIRMAYAN
SEKÜLER ACİZİYETİ!

MUSA DUMAN

4

DOSYA

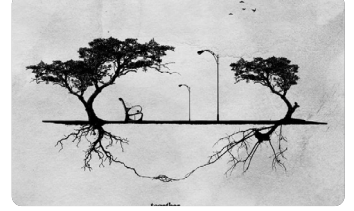

SIYASİLERİN ULUSÇULUK
SÖYLEMİNİ BİR RANT ARACI
OLARAK KULLANMALARI

FATİH SEVGİ

6

DOSYA

ASABIYET-İ CAHİLİYEDEN
UHUVVET-İ İSLAMİYEYE

MELİK SENCER ÇAKMAK

10

DOSYA

SÖMÜRÜ ÇARKINDA
MÜLTECİLER

MUSAB GÜKTAŞ

16

DOSYA

ŞEYTANDAN TEVARÜS EDEN
HASTALIK: İRKÇİLİK

YAHYA ÖZBEK

18

DOSYA

ULUS DEVLET DÜŞÜNCESİ
VE İSLAM DÜNYASI'NIN
PARÇALANIŞI

ABDULKADİR AVCI

20

DENEME

CENNETİ HAK EDİYOR (İSTİYOR)
MUYUZ?

AYŞE CÖMERT

25

DENEME

İRİADE TERBİYESİ

SENA GÜRLER

28

YENİ KALEM

SOSYAL MEDYA: DİJİTAL
PAZARLAMA DEVRİMİ VE
KAPİTALİZMİN YENİ SİMGESİ

RECEP FENER

34

ALKOLÜ TARTIŞTIRMAYAN SEKÜLER ACZİYET!

MUSA DUMAN

Yaz ayları ile birlikte teşhirci çıplaklığın yanı sıra ön plana çıkan seküler bir ayın da alkol tüketimi. Gece kulüpleri denilen müfsid mekanlar alkol tüketiminin teşvik ve tahrik edilmesinde başat rol oynuyorlar.

İstisnasız olarak, Türkiye'nin en muhafazakar illeri de dahil olmak üzere bütün memlekette yayılım gösteren alkollü eğlence mekanları Türkiye sosyolojisiinde hızla yükselen bir soruna işaret ediyor. Zira, bu mekanlar bulundukları muhitlerde devasa bir şiddet ve güvensizlik ortamı oluşturuyorlar. Bunu o muhitlerde mukim olan herkes itiraf edecektir.

Bir kere, alkollü eğlence mekanının olduğu yerde diğer bütün haramlar peşi sıra geliyor. Alkolün olduğu yerde fuhuş, LGBT, uyuşturucu, kumar sıradanlaşıyor. Hemen her gün tabancalar patlıyor, bıçaklı, satırlı kavgalar çıkıyor. Bunu herkes bilmesine ve görmesine rağmen, ülkedeki kültür tartışmalarına yön verenler seküler entelijansiya ve seküler oyuncu-sanatçı tayfası olduğu için gündem sürekli bir sağa bir sola çekilerek konunun üstü kapatılıyor.

Seküler entelijansiya ve seküler oyuncu-sanatçı tayfası, al-

kol meselesine imani bir anlam yüklüyor. Onlar için seküler özgürlüğün, seküler bağımsızlığın bir numaralı sembolü olan alkol, sosyolojik/siyasal tartışmalara konu olamıyor. Sözde bilimsel ve objektif olduklarını iddia edenler alkolün yol açtığı vehamet karşısında üç maymunu oynuyor. Üstüne siyasi cehaletlerini de kusarak ' İran'a ve Afganistan'a dönmeyeceğiz' diye slogan atıyor.

Bilime tapındığını iddia eden bu güruhu, bir istatistik çalışması yapmaya ve bir hafta boyunca yaşanan cinayet, intihar, taciz, tecavüz, şiddet ve trafik kazası haberlerini tek tek incelemeye davet ediyoruz. Mümkünse, karşılaştıkları tabloyu da raporlayıp başta kendi mahalleleri olmak üzere tüm Türkiye'nin bilgisine sunsunlar! Bakalım, görelim orada alkolün başrolde olduğu kaç hikaye ile karşılaşacaklar? Alkolle başlayan buluşmalarda katledilerek, en iyi ihtimalle tecavüze uğrayarak hayatı söndürülen genç kızlarla ilgili nasıl bir değerlendirme yapacaklar?

Bir söz de iktidara! Bu bahiste, 20 senedir dindar kitlelerin oyuyla iktidarını koruyanları es

geçemeyiz. Çünkü bu memleketin yürütme erki Ak Parti! Ak Parti'li belediyeler alkollü eğlence mekanlarının yayılması ve şehri, gençliği, toplumsal dokuyu alt üst etmesi karşısında hiçbir önleyici adım atmıyor. Bırakın adım atmayı, en ufak bir rahatsızlık belirtisi bile yok! Herhalde oy toplamak adına başvurdukları 'Biz içkiye karışmıyoruz' retoriğini bir süreden sonra içselleştirdiler. İstisnaları tenzih ederiz ama bu konuda hem hassasiyet kaybı hem de çeşitli endişe ve korkuların etkili olduğu inkar edilemez bir gerçek...

Alkollü eğlence mekanları yaşam alanlarından uzak, tepelik alanlara taşınmalı ve bu adım müfsid mekanların kökünün kurutulmasında bir aşama olarak değerlendirilmelidir.

Diyeceksiniz ki, bütün sorumluluk iktidarın mı? Tabi ki hayır! Dindar mahalle bariz bir şekilde haklı olduğu, bütün verilerin kendilerini üstün çıkardığı konularda bile öne atılamıyor, toplumsal bir PR çalışmasına imza atamıyor. Çünkü bu derinlikten, ufuktan fazlasıyla uzağız. Ülkedeki kültür tartışmalarına çıplaklık ve erotik mesajlarıyla malum/malul hayasızlar yön

veriyor. Başka hiçbir meziyeti olmayan bu tipolojiler ortalıkta cirit atarken, biz ise sadece seyrediyoruz! Atasoy Müftüoğlu hocamızın ifadesi ile 'kamusal yankı' uyandırabilecek kadrolarımız, düşünürlerimiz yok!

Bugünün nabzını kesinlikle yakalayamıyoruz. Teknolojinin, sanatın, sinemanın, dizi sektörünün bambaşka bir noktaya evrildiği son 10 senede kültür-sanata dair elle tutulur hiçbir çalışmamız yok. 50 senedir

"Çağrı" ile övünüyoruz. Artık hayatın hikmetini kavramış oyuncu ve sanatçılara ihtiyacımız olduğunu anlamalı ve yeni projeler geliştirmeliyiz.

21. yüzyıl dijital dünyasının en güzel ameliyesi işte budur!

SİYASİLERİN ULUSÇULUK SÖYLEMİNİ BİR RANT ARACI OLARAK KULLANMALARI

FATİH SEVGİ

İnsanların kendini güvende hissetme ihtiyaçları

Birey; yakın çevresinde ailesinin, uzak çevresinde ise içinde yaşadığı toplumun varlığını hissederek hem fiziksel hem de zihinsel bir konfor elde eder. Sürüden ayrılma kurt kapacaktır akıl evreninde ve sosyal zihinde ayakta kalabilmek için fikir yürütebilmeye başladığı yaştan itibaren fikirselliğini içinde yaşadığı topluma satmak zorundadır insan. Hakikat bu olmasa da bu gerçek, bir 'olmazsa olmaz'mış gibi toplumun bireylerine afiyetle yedirilir. Çarpıcı ve farklı düşünceler sürünün üyeleri için potansiyel bir düşman adaydır ve onlar yeni bir şeylere anlam yükleme çabasına girip keyfiyetlerine sille vurmak istemezler. Bu sürünün dünyevilik monotonluğuna muhalefet edebilecek ne kadar düşünce ve kişi varsa onları ellerinin tersiyle bertaraf edip dünyadaki amansız uykularına devam ederler. Bir fikir üretmek dünyayı değiştirebilir lakin

düşünme zahmeti gerekeceğinden sürünün potansiyel fikir üreticileri soluksuz uykularının konformist rüyalarında vakit öldürerek ömür nimetlerini cömertçe heba ededurmaktadırlar.

Toplum insanı, doğruya değil sosyal ortamında kabul görene yönelerek mevcudiyetini garanti altına almaktadır. Ciliz bir sesle haykırılan doğru, avaz avaz bağırılan yanlış tarafından çoktan haklanmıştır bile. Tüketim mekanizmalarını dünyalık hazlarla meşgul eden sürü, amiyane hayatlarını popülerlik müptelalığı yarışlarıyla heyecanlaştırıyor ve gökkuşağıvarileştiriyor.

İçinde herkesleşip hayat bulundukları toplumun bireylerine yeri geldiğinde keyfiyetle hasım olabiliyorlar. Dünya hırsı, acelecileştirir insanı; özel hayatta, toplumda, alışverişte, hastanede, trafikte aceleci bir kimliğe bürür. Bu durum biraz garip değil midir? Sanki Allah'ın sunduğundan daha farklı bir şeyler arıyormuşçasına gaza

basar insan, Rabbinin kendisini birkaç saniye sonra huzuruna davet edebilme ihtimalini göz ardı ederek...

İrade boşluğunu şeytan doldurur

Kader gayrete aşıktır, Allah da daha verimli yaşamak adına plan-program yapan kullarını sever. Kuşkusuz planlı yaşamak sadece bir Müslüman'ın alametifarikası değildir. Düzenli yaşamak, vaktini verimli geçirmek isteyen her insan plan yapar. Lakin teknoloji çağında günlük hayatlarımızı sömürmek isteyen her türlü icat zamanla hayatlarımıza sokulur ve vazgeçilmezleştirilir. Bu bir nevi kaskı ve çelik yelegei olmayan bir insanın düşman tarafından saldırıya maruz kalması gibidir. Cüzi iradeli bedenler, bu zihniyetler tarafından dayatılan her türlü objeyi/alışkanlığı eğer keyfiyetlerine hitap ediyorsa afiyetle yerler. Bir gün yerler, iki gün yerler, sonra bu objeler/alışkanlıklar insana karar verme olanağı tanımadan onu kendilerinin müptelası ederler. Günlük

hayatta bedeni besleyen bu alışkanlıkların çok sayıda olması düşünce yetisini kısıtlar ve insanları birer aptala çevirir. Hayatı üzerindeki öz denetimini kaybeden insan, belli bir yaşam standardına sahip olamaz, eğer sahipse de bunu zamanla kaybeder. Bu standart boşluğunu fikir ve yaşam tarzı manipülasyoncusu seküler/dünyevi güçler itinayla doldurur ve gözünü çevirip baktığı her yerde dünyevi hazları gören insanı 7/24 şeytana çalışan gönüllü bir köleye çevirir. Şeytan onu gafil avlama zaferinin sarhoşluğuyla bir sonraki avına odaklanmışken, o da gününü gün ettiği safsatasıyla savunarak uhrevi alemde elinde benzin bidozuyla kendi azap göreceği tımturaklı alemin zeminine ateş hazırlar.

Şuur seviyesi yüksek olsa da insan, rahat yaşamayı sevdiği için 'etliye sütlüye karışmaz'. İnsanın doğruyu bildiği halde söylememesi/söyleyememesiyle yalan söylemesi arasında hiçbir fark yoktur. Yani haksızlık karşısında susan dilsiz şeytandır. O halde hem içleriyle hem de dışlarıyla ağlayan sayısız vatandaşı ağlatan politikacıların içlerinde durdukları, kürsülerinde rakiplerine saldırganca cümleler sarf ettikleri o binalara yalanın yağmur gibi yağmasının izahı hangi yolla yapılabilir. Madalyonun bir tarafında

tembelliğine yenik düşüp kendine dayatılanı afiyetle yiyenler varken diğer tarafta bu kitleyi her türlü gayriahlaki stratejiyle manipüle edip gücü kendinde toplamaya çalışan pragmatist politikacılar var ve onlar milli gücü elde edebilmek için yine milli değerleri öne sürüp halka karşı kullanmaktan, gerektiğinde halkı kışkırtmaktan geri durmazlar.

Ahlak kavramının günden güne yozlaştırıldığı ülkemizde politika camiası ayakta ve muteber kalabilmek için her türlü etik dışı eylem ve söylemde bulunabiliyor. Bir ittifak diğerine terörist yakıştırmaları yapabiliyor. Bir oy kazanabilmek uğruna bir milliyetten, bir ırktan olmayana dışlayıcı, küçümseyici ifadeler sarf edilebiliyor. Bunu bizlerin haklarını savunması için seçilmek üzere efor sarf eden politik eşgaller yapıyor. Bizler de alenen görmekteyiz ki bir milleti yerin dibine sokarak bir diğeri savunulamaz, bir ırk aşağılanarak bir diğeri düzenlenemez.

Eyleme geçmek zor geldiği için eleştiri ve nefret dili üzerinden halkı manipüle etmek etkisizliği garanti eden bir abesle iştigaldir. Bu içi boş cümlelere kanayan halk kendi değerlendirme kriterlerini gözden geçirmelidir eğer fazla iyimser olduysak, kriter sahibi olmayanlara da en İslami kaynaklardan kendi kriterlerini edinmelerini tavsiye

ederiz. Zira ülkemizde nefret dili üzerinden halkı galeyana getiren politikacıların söz sahibi olmasını ummayız. Bunun için aklı başında her bireyin de İslam medeniyetini temsil eden, hür bir fikri olmalıdır.

Doğruyu bildiği halde söyle(ye)memekle yalan söylemek arasında bir fark yoktur. Müslüman bir politikacı da tıpkı her Müslüman vatandaş gibi Rabbimizin cümlelerini seçmeden, onlara muhalefet etmeden cesurca dile getirebilmelidir. Türk milletinin, Türklük değerlerinin İslam'ın doğrularından çok ön plana çıkarılması, yeri gelip de Türklük ve İslam'ın doğruları çatıştığında insanı dinden çıkmaya kadar götürür ve biz öncelikler sıralamamızda ilk sırayı koşulsuz şartsız İslam'a tahsis etmekle mükellefiz. İşte burada üstad Necip Fazıl'ın 'Benim istediğimi Allah istemiyorsa konu kapanmıştır' dediği noktadayız.

Yakın geleceğe odaklı yaşam

Sadece dünyaya odaklı yaşamlar bizlere dayatıldı ve bizler de afiyetle yedik. İşte milliyetçilik de anlamadan, yorumlamadan galeyana gelip kabullendiğimiz bir gerçektir. Halk milletinin çıkarlarını ölümüne savunur çünkü çevresinde yaşayan milyonlarca kendi milletinden insan vardır ve farkında olmadan sadece aynı coğ-

rafyada doğduğu insanları doğrusuna yanlısına bakmadan ölümüne savunduğu gerçeğini göremez olmuştur. Lakin, bir insanı Allah katında insan yapan doğduğu topraklar değil, elif gibi doğru olabilmesidir, bu da ancak İslam'la müşerref olmasıyla mümkündür. Bu durumda sadece Müslümanlarımız ve yeniden iman edenlerimiz ebediyeti kazanacaklardır. Rabbim bizleri bu kafiye dahil olabilenlerden eylesin.

İlahsızlık korkusuzluğu

Ülkemizde politika daha çok kalabalık kesime yönelmek ve varlığını ve bekasını garanti altına almak gibi primitif bir stratejide hayat buluyor. Birçok siyasi parti, ayakta kalabilmenin yegane koşulu olarak, savunduğu politik görüş fark etmeksizin, diğerlerinin desteğini alarak can bulma peşinde. Bu keşmekeş de haliyle içi boş bir zihniyeti doğuruyor, daha doğrusu içi doldurulmaya hazır bir zihniyeti. Bu boşluğu toplumun çoğunluğunun ortak değer yargısı dolduracaktır ve bu da genelde çağdaş toplumlarda milliyetçilik oluyor.

Politika ortak değer yargıları kullanarak toplumu avlar. Halka ihtiyacı olan verilmez ve ancak zirvede kalabilmek için onlardan istenilen alınır. Milliyetçilik insanların duygularına hitap eden bir kavramdır ve duygular çok

yoğun yaşadıklarında gerçekle örtüşmeyen durumlar oluştururlar. Seçim zamanlarında da tam olarak bu gerçek kullanılır ve insanların milliyetçi duyguları sömürülerek gerçekle alakası olmayan senaryolar üretilir. Birey de kendini bir anda oy kullanırken kendi düşüncesini yansıtmayan bir partiye 'evet basarken' buluverir. Toplumumuzun önemli bir kesimi hızlı duygusal geçiş yaşayan türdendir ve bu durum kaynağı belirsiz bir rüzgar oluşturur. Bu rüzgar da tabiri caizse ülkenin geleceğini sayısal loto rakamlarının belirlemesine benzer. Allah'a koşulsuz teslim olmayan kalpler dünyaya meyyaldır ve ebedi hayattaki bekaları pamuk ipliğine bağlıdır.

Ömrünü sadece dünyasına göre planlayan ya da onu hiç planlama gereği duymayan ve bunu kabullenerek yaşayan insanlar birer putperestten farksızdırlar. Bu dünyada kalacak olan yeme içmeye, uyumaya, milliyete, felsefi akımlara müptela olup da ebediyetin sahibine secde etmeyi pas geçenler ebedi hayatlarını bir kumar masasında çoktan kaybetmişlerdir. Ebedi hayatta bizi uzun boy, milliyet, yakışıklılık, kararlılık, şans eseri edinilmiş meziyetler değil Allah'a olan koşulsuz bağlılığımız kurtaracaktır. Kefeni ilgilendirmeyen mevcudiyete ebediyet atfetmek ile

beyhude bir keyfiyet içine düşüyoruz.

Milli eylemleri ve söylemleri gereğinden fazla normalize etmek insanı ırkçılaştırır. Bununla birlikte insanın doğduğu, büyüdüğü ülkeyi, toprakları sevmesi ve oraya bağlı kalması doğal ve İslami perspektiften kabul edilebilirdir. Lakin bir Müslüman hangi topraklarda yaşamını sürdürüyor olursa olsun İslam'ın çıkarları söz konusu olduğunda kendini korkusuzca ön plana atabilmelidir. Rabbimizin emirlerine muhalefet etmediği sürece her fikir, ulus, zihniyet, icat, yaşam tarzı, algoritma, insan ve şey güzeldir. İslam'ın yolu, barışçıl olarak yaklaşıldığında, her daim uzlaşmacı olmuştur. Ne mutlu onun ışıyla aydınlanabilene!

Allah nazarında millet, İslam milletidir. Günümüz ulus-devletçilik anlayışı hasarlı bir perspektife sahiptir. Biz Müslümanlar farklı çatılar, farklı sokaklar, farklı ülkeler ve farklı kıtalar altında aynı davayı müdafaa etmeli; sessizlerin, düşmüşlerin, mustazafların sesi olmalıyız. Hiçbir fani faktör bizi doğruyu söylemekten alıkoymamalı, bize İslam'ı ve Müslümanlığı unutturmamalıdır. Bir sesimiz varsa kısılacak, doğruyu haykırarak kısılmalı; bir bedenimiz varsa feda edilecek, her daim Allah'a teslim olmak adına amade olmalıdır.

ASABİYET-İ CAHİLİYEDEN UHUVVET-İ İSLAMİYEYE

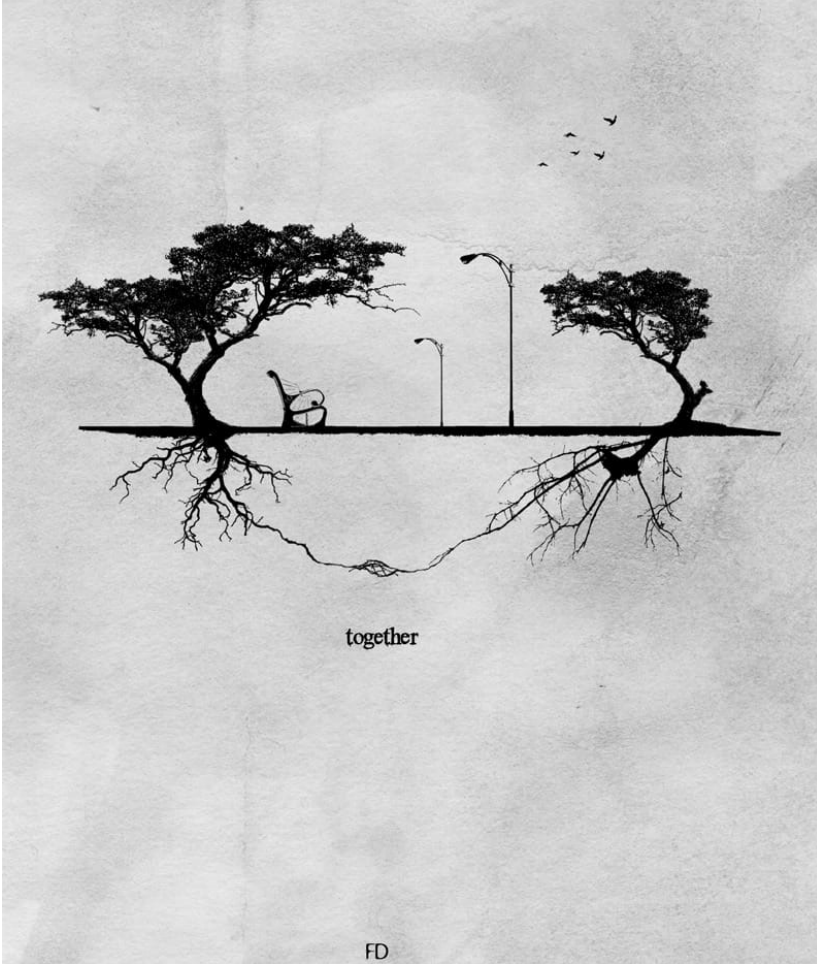
MELİK SENCER ÇAKMAK

Allah'ın mübarek kılmış olduğu ve dert edinme noktasında fıtraten hiçbir tezatlığı olmayan o kutlu İslam davasının sancaktarlık onurunu taşımak adına, geçmişten günümüze liyakat ve ehliyet sahibi her ümmet elinden gelen gayreti göstermiştir. Bir ümmet, her ne kadar farklı uluslardan/kavimlerden meydana gelmişse de kabiliyet ve kifayet kavramlarının

altını doldurabilmişse eğer "ulus devlet" anlayışının kastedildiği milliyetçi bir tutumda değil, "İslam'ı temsil eden devlet anlayışı içerisinde, ümmeti adalet ve vicdan temelleriyle kuşatmış olur. Öte yandan, dünya üzerinde süregelen bunca zulüme rağmen, 'kendi tüzel varlığını "İslam Devleti" olarak addeden (!) ulusların, ehliyetsizlikten ve liyakatsizlikten

ileri gelen tarumar olmuş inançlarındaki vicdandan yoksun o pis kokularının esintilerini duymamaları, yenilir yutulur cinsten bir olgu değildir.' dediğimiz noktada derhal, -devlet ile beraber gerçek kişi olan biz vatandaşlar da dahil-kendimizi hazır ola çekip, vicdan ekseninde eleştirel gözlemlere dayamalıyız. Bu bağlamda dünya üzerindeki zulüme son verme inancı ve ülküsüyle Anadolu coğrafyası sınırları içerisinde doğarak yine ve yeniden cihanda şahlanmasını istediğimiz kutlu davamız olan İslam'ın sancaktarlığına talip olma noktasındaki duruşumuzun yetersizliğine, yüreklerimizdeki ümmet bilincinden yoksun milli duyguların varlığına, zihinlerimizde tasarlayıp ikrar ettiğimiz sahte ve pasif kınamalarımızın sürekliliğinden kaynaklı izlerin kalıcılığına maalesef hiçbirimiz dem vurmuyoruz.

Yukarıda bahsettiğimiz "kutlu dava" olan İslam davasının bilinçlerde tam olarak baş rolü üstlenememesinin müsebbibi olarak, bilinçaltımızda başrolden indiremediğimiz "milliyetçilik ideolojisi"-ni görebiliriz. Çünkü, milliyetçiliğin koşturduğu yerde ulusun kimliği ön planda tutulur ve ümmetin kimliksiz bırakılması sağlanarak emeklemesi dahi engellenir ki böylece farkına bile varamadan ehliyet ve liyakat melekeleri ortadan kaldırılmış olunur. Dert edinilmek ve baş konulmak iste-

nen dava İslam adına olsun veya İslam dışına çıksın, davanın beklediği niteliksel ve niceliksel sorumluluklarını yerine getirdiğimiz ölçüde, o davaya has ehliyete ve liyakate sahip oluruz. Yani davamız İslam sancağını cihana yaymak ve bâtılı çürütüp hakkı diriltmek ise eğer, sırtımıza alacağımız bohça içerisinde ümmet kardeşliğinden başka bir azık olmamalı ki ehliyet ve liyakat kavramları kendi arasında bir tutarlılık gösterebilsin. Bu tutarlılığı belirleyen yegâne unsurlar ise yüklenilmek istenilen dava ve ideolojinin gerekliliklerini görmezden gelmemek, bilinç üstüne alıp farkına varmak ve yanlış doğruymuş gibi içsel-leştirmemektir.

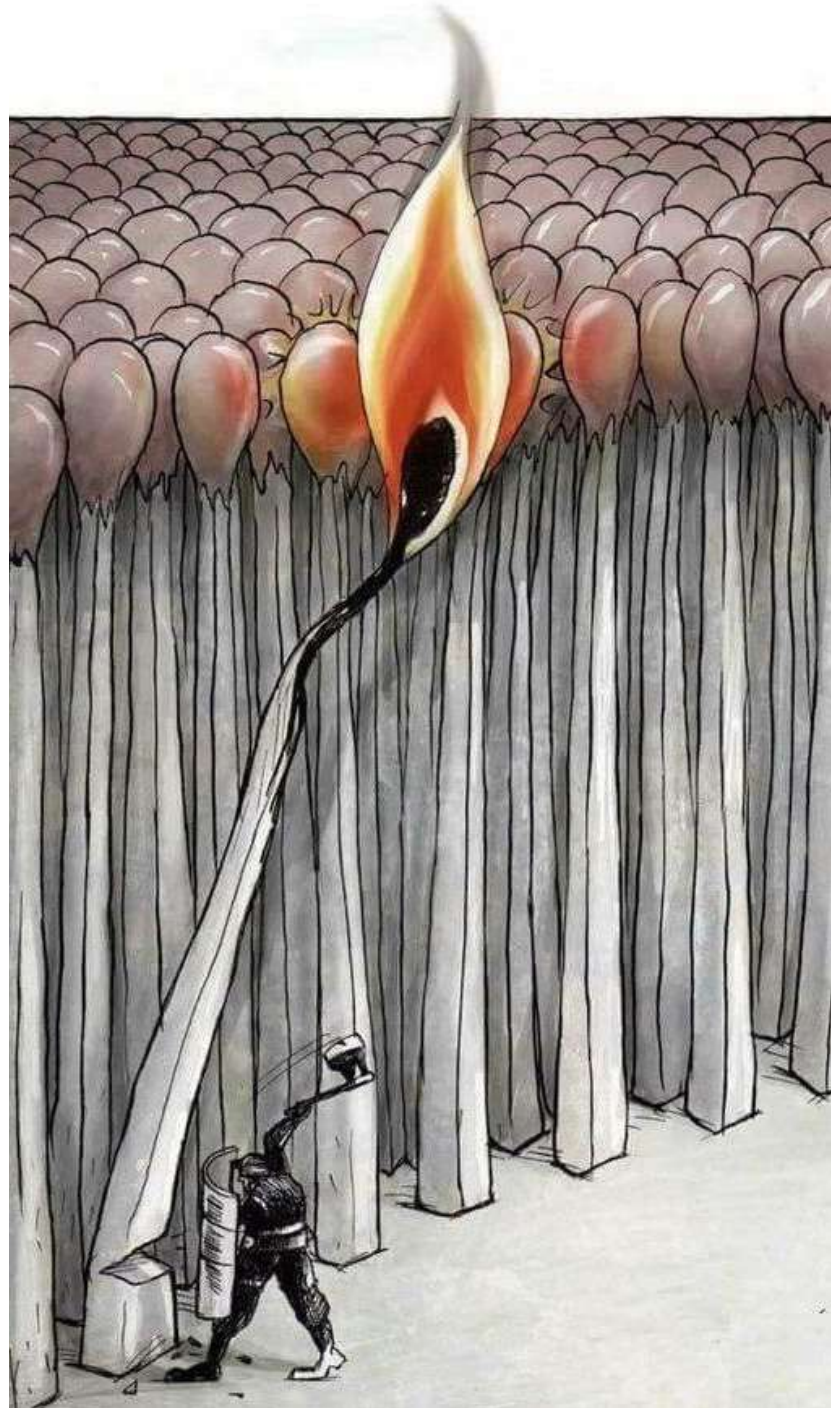
Türklük kavramı Müslüman kimliğine muadil mi?

Rabbimiz, "İşte bugün sizin dininizi kemâle erdirdim ve üzerinizdeki nimetimi tamamladım. Sizin için din olarak İslâm'ı beğendim."¹ buyruğuyla, i'la-yi kelimetullah davasını Peygamber Efendimiz'in ve İslam Milleti'nin davası yapmış, Talas Savaşı akabinde Müslüman olan Türk ulusunu da asırlar boyu İslam ve tevhid inancını ümmet adına yayma ve yüceltme gayretine sevk etmiştir. Böylece Türk ulusu, Türklük yani kavmiyetçilik güdülerinden sıyrılarak her daim ümmet adına var olmuştur.

İslam sancaktarlığını göğüslemek isteyen bizler, ulus fark etmesizin milliyetçi yaklaşımlarımızla inançsal yaklaşımlarımızı hangi zaman ve mekan dilimlerinde aynı kefeye koyduk ve yine bu bağlamda bin küsur yıldır ekseriyetle, ırksal kimliğimizi göz önüne çıkarmazken değişen ne oldu da Türklük kavramı Müslümanlığa eşdeğer bir olgu haline büründü, irdelememiz gerekir. Tolunoğulları'ndan Karahanlılar'a, Karahanlı-

lar'dan Selçuklu'ya, Selçuklu'dan Osmanlı'ya ve daha nicelerine İslam aşkı ile ümmete hizmet etme mükafatı veren Rabbimiz, imtihan yüzünü kişilere gösterdiği gibi elbette devletlere de gösterecekti. Allah'ın inayetiyle asırlardır İslam'a hizmet etme şerefine nail

olmuş Türk milleti, hatırı sayılır bir güç ve kararlılık ile ümmeti müdafaa ederek İslam davasını sürdürmüştür. Ceddimiz Osmanlı doğrularıyla yanlışlarıyla altı yüz küsur yıl tevhid inancının esaslarından olan ümmet birliğini ve dahi iman kardeşliğinin teminatı

olan i'la-hi kelimetullah meşalesi-
nin her daim alevlenmesini gaye
edinmiştir.

Bütün bunların ışığında, fıtraten
insan yapısına ve zihnine en uy-
gun dünya görüşü olan ve tüm in-
sanlığı kucaklayan ümmet bilinci,
Osmanlı-Türkiye siyasi ayrılığında
sınır dışı edilmek suretiyle geride
bırakılmıştır. Günümüz Türkiye
konjektürüne geçiş dönemin-
de, kendisini yetiştirmiş (!) dev-
let adamları ve İslami düşünürler
salt bir ulusun temsil edildiği zihin
yapılarını inşa etme ve oluşturma
görevini üstlenerek zihinlere
Türk-İslam Birliği temalı ideolojik
sentezi zerk etmişlerdir. Böylece
Osmanlı'nın yıkılışında söndürü-
len İslam meşalesini, tekrardan
alevlendirme düşüncesi Türk-İs-

lam Birliği olarak addedilen sürre-
alist bir ideolojide gerçekleştiril-
mek istenmektedir (!) Ama İslam
insana Müslüman kimliği dışın-
daki başka bir ideolojinin kimliğini
tanımlamamıştır. Bu sebeple İs-
lam'ın emriyle Ceddimiz Osman-
lı'nın redetdiği Türk-İslam Birliği
ideolojisini değil, Allah'ın benim-
sememizi istediği ve Osmanlı'nın
gaye edindiği Ümmet Birliği dü-
şüncesini bugünün Müslümanları
olarak bizler de gaye edinmeliyiz.

İslam davasının bekçileri olan biz
Müslümanlar, zaman içinde bilin-
çaltına aldığımız fitne içeren yan-
lış ve hastalıklı düşüncelerimizi,
doğru ve sağlıklı; İslam'da varmış
gibi bir yargıyla içselleştirmemi-
zin önünü alamayarak, adalet ve
vicdan nosyonlarıyla tüm insan-

lığı sancağı altında gölgelendire-
bilecek nitelikte olan bu davanın
hudutlarının kırılmasına; salt bir
ulusun bayrak altına alındığı ve
diğerlerinin rededildiği hastalıklı
bir ideolojinin zihinlerce emilme-
sine neden olduk. Maalesef ki İs-
lam milletinin bulunduğu her dö-
nemde fitne tohumlarını ekecek,
sulayacak ve vakti geldiğinde pa-
yelerini biçecek olan bir inkılabın
(!) gerçekleşmesi kat'idir. Böylece
hastalıklı bir ideoloji olarak aktar-
dığımız bu akım "milliyetçilik" adı
altında kendisini evrenselleştir-
miş, bir kavrama evirmiş ve insan-
lara ilke edindirtilmiştir.

Zihin dünyamızda, mensubu ol-
duğumuz ırkı ülkü edinmemiz ve
dünya görüşümüz olarak nite-
lendirmemiz, İslam'ın geniş ve
derinliği olan perspektifinden
ayrılarak; daraltan ve düzlemsel
bir bakış açısı veren perspektifi-
ne kapı aralamaktadır. Bu bakış
açısıyla düşünen bir ulus, İslam
sancağının ancak ve ancak kendi
ırkı eliyle kalkacağı düşüncesini
her daim var eder. Bu düşünce ile
ulus birliğini ve kardeşliğini ifade
ederek ümmet birliğini ve kardeş-
liğini görmezden geliriz ve aynı
zamanda tevhidi bozan çokluğu
dile getirmiş oluruz.

İslam milletinin temsil edilmediği
bir ideolojide kullanılan milliyetçi-
lik anlayışında; ümmetin birliğiyle
kurulan iman kardeşliğinden ziya-
de, ulus birliğinin ön plana çıkar-
ılması suretiyle Müslüman-gay-
rimüslim tasnifi yerine, 'kendini
Türk hisseden' herkesin kardeşli-
ğinin tasnifi yapılır. Burada bilerek
veya bilmeyerek ırkçı düşünce
yapıları meydana çıkartılarak İs-
lam'a düşmanlık yapanların kar-
deşliğini de tanımış oluruz. Çünkü
Allah, bize vermiş olduğu müs-
luman kimliği ile beraber koruma-
mızı istediği ümmet kardeşliği
haricindeki başkaca kardeşlik

ilişkilerini yasaklamaktadır. Rabbimiz, "Ey insanlar! Şüphesiz sizi bir erkek ile bir diğiden yarattık, tanışasınız diye sizi kavim ve kabilelere ayırdık, Allah katında en değerli olanınız O'na itaatsizlikten en fazla sakınanınızdır. Allah her şeyi hakkıyla bilmektedir, her şeyden haberdardır."² ayetiyle üstünlüğün ulus ve kabilelerden değil takvadan geçtiğini kesin bir dille bildiriyor.

Milliyetçe üstün olduğunuz inancını, inandığınız Kur'an mı size haber veriyor?

Öyle bir yaratıcı düşünün ki tekvin etmiş olduğu farklı kavimlere mensup insanlardan her biri, seçme özgürlüğü olmadığı halde hasbelkader mensubu olduğu

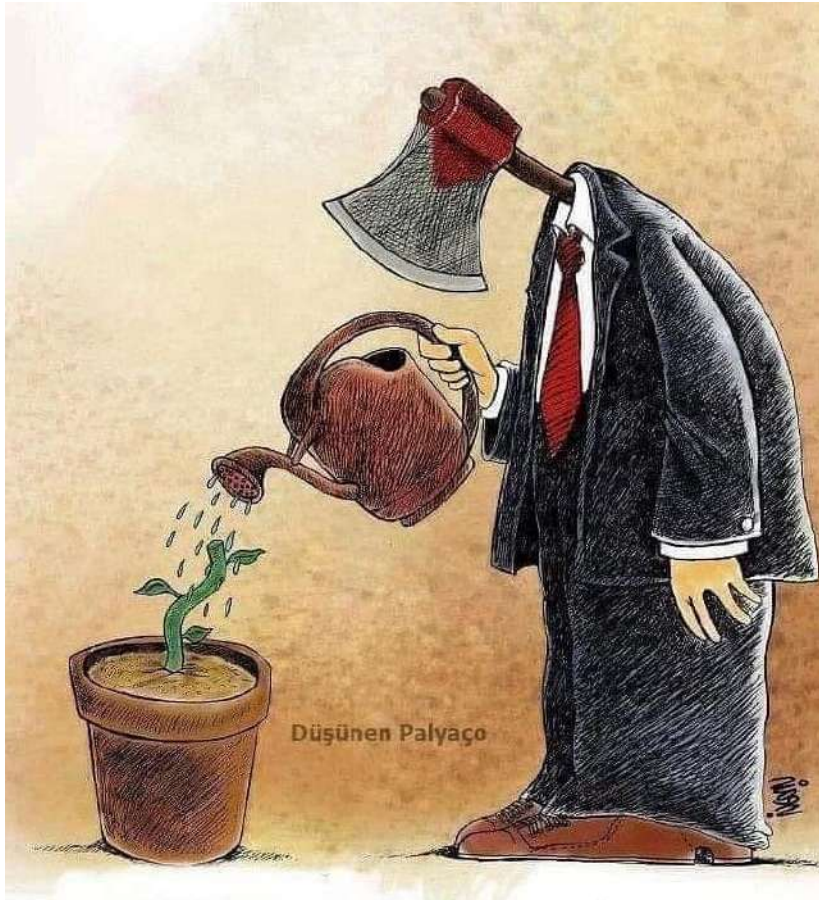
kavmini üstün tutacak bir fitrata sahip olsun... Faraza, bu fitratta yaratılmış olsak dahi Rabbimizin sözleri olan Kur'an-ı Kerim'i dik-kate almamız gerekir ki "uhuvvet" kavramından gelen anlayışın "İslam kardeşliği"nden değil "ulus kardeşliği"nden geldiğini okuyup öğrenebilelim (!) Ve yine üstün ırk olup olmadığımızla ilgili bilgiyi alabileceğimiz tek kaynak olan Kur'an-ı Kerim'de, Rabbimizin üstün ırkların ve üstün olmayan ırkların tümünün listesini biz insanlara bildiriyor olması gerekir ki ancak mayamızı öğrenebilelim (!) Allah aşkına! Hangi ulus, mensubu olduğu İslam dininde ikinci sınıf-bayağı-aşağılık bir muameleye tabi olmak ister? İnsanın hür iradesi olan benliğiyle seçtiği olgu mu daha niteliklidir, yoksa seçer-

ken (!) aciz kaldığı ve muktedir olamadığı olgu mu?

Rabbimiz "Müminler ancak kardeşler, öyleyse, iki kardeşinizin arasını düzeltin, Allah'a itaatsizlikten sakının ki rahmetine mazhar olasınız."³ buyuruyor. Bu ayetten hareketle müminlerin ancak ve ancak kardeş olduğunu, araya serpiştirilen ulus-kavmiyet-asabiyyet-ırk-renk-milliyet tohumlarının sadece Allah'ın rahmetinden uzaklaşmamıza sebep olduğunu görmeliyiz ve "Müminler ancak kardeşler..."³ emr-i ilahi sözünün bir nevi İslam'ın temel ilkesi olduğunu bilmeliyiz.

Ehliyet-siz bedene liyakât; liyakât-siz ruha ehliyet oturmaz

Yazımızın başında belirttiğimiz, İslam'ın sancaktarlığına talip olma noktasındaki duruşumuzun yetersizliğine dem vurmamızın başlıca nedeni, ümmet bilincinden yoksun milli duyguların yüreklerimizdeki varlığıyla doğrudan ilişkilidir. Görüldüğü gibi biz müslümanlar, dejenere olmuş günümüz Türkiye konjektürü düşünce yapısıyla, Osmanlı'nın yarım bıraktığı i'la-yi kelimetullah davasına talip olma cüreti gösterebiliyoruz. Ve bu davayı taşıyabilme cesaretini (!) göstermemiz yetmezmiş gibi 'Türkiye olmaz ise İslam olmaz.' diyerek, adeta Türkler olmadan Allah, dini olan İslam'ı koruyamaz diyoruz. Allah'ın dini olan İslam'ı koruyabilmesi ne Türk'e, ne Arap'a, ne Kürt'e, ne Çerkez'e, ne Ermeni'ye ne de herhangi başka kavime bağlıdır; Allah, dini olan İslam'ı rahmetiyle korurken herhangi bir kavim de bu yola baş koymuşsa ancak ve ancak Allah'ın lütfuna erişmiştir. İslam sancağı hiçbir ulus tarafından, hiçbir zamanda ve mekanda, hiçbir sebeple tekelleştirilemez, tekelleştirilirse İslam davası hari-

cindeki bütün davalarda özellikle Peygamber Efendimiz'in (s.a.v) belirttiği asabiye-i cahiliye⁴ davasında kendinizi bulmamız içten bile değildir.

Dârülfünun müderrislerinden Babanzade Ahmet Naim, "Türklerle değil Müslüman olan Türklerle hizmet ederiz."⁵ sözüyle, ümmet kardeşliğini muhafaza etmeye gayret eden Osmanlı hilafeti altında yatan düşünce sistemini esasen bir cümleyle açıklamıştır. Milliyetçiliğin büyük rol oynadığı Os-

manlı'nın yıkılış dönemi akabinde sarsılan İslam Milleti, bölünerek ulusları meydana getirmiş ve "İslam Devleti" taklidi yapmaya zorlanmışlardır. Günümüz Müslüman ve İslam devletleri -bu devletler arasında Türkiye'de mevcut- ilâ-yi kelimetullah davası ile yola çıktıklarını söyleyerek altyapılarında bulunan cahiliye davasını göttüklerini fark etmemektedirler.

Elbette ki her kavmin kendine göre siyaset, hukuk, savaş, yönetim, matematik, fen bilimleri

vb. farklı özellikleri mevcuttur. Bu özellikler ile ulusun varlığını üstünlük kılığına büründürüp mağrurlaşmaya zemin hazırlanmamalıdır. Bu özelliklere sahip kavimler birleşerek bir ümmeti oluşturmali ve İslam Milleti kavramını ortaya koymalıdır.

Kişi ya Müslümandır ya da farklı bir tanımlama içerisindedir, yani Müslüman çift mefkûre sahibi olmamalıdır. Çift ülkü sahibi milletler, zehirli olan kavmiyet olmasında bulunan yemi çoktan yutmuşlardır.

Asabiye-i cahiliye kırıntıları

Peygamber Efendimiz'in (s.a.v) belirttiği üzere milliyetçilik asabiye-i cahiliye dönemine ait pespaye bir davadır. Cahiliye döneminde bırakın ulus üstünlüklerini, Araplar kendi aralarında dahi kabile üstünlükleriyle birbirlerine dış geçirme derindeydiler. Peygamber Efendimiz'e (s.a.v) peygamberlik gelmeden evvel, benliklerine zulüm etme gayreti içerisinde olan Evs ve Hazrec kabileleri, kardeş olmalarına rağmen birbirlerine üstünlük kurma gayesi güdüyor ve birbirlerini çekemeyerek düşmanlık ediyorlardı. Ne zaman Efendimiz'e (s.a.v) peygamberlik gömleği geldi de cahiliye dönemindeki aşırılıklardan biri olan asabiye-i cahiliye-yi bertaraf etti, işte o zaman Evs ve Hazrec kabileleri İslam adına kardeş oldular. Ama her dönemde olduğu gibi Evs ve Hazrec arasındaki kardeşlik bağına ket vuran fitneci bir nasır peyda oldu ve bu kabilelere mensup iki kardeşin sohbetleri arasına kabilelerini öven sözler ve şiirler sokuldu. İmtihanın gerekliliği olarak asabiye damarları kabardı ve tekrardan birbirlerine düşmanlık eder duruma geldiler. Peygamber Efendimiz (s.a.v) neredeyse cenk etmek

üzere olan bu kabilelere dönerek; "Ey Müslümanlar topluluğu! Allah'tan korkun, Allah'tan sakının! Ben henüz aranızda iken, üstelik İslam yolunu gösterdikten ve sizi yücelttikten; İslam sayesinde sizdeki cahiliye hallerine nihayet verdikten; İslam sayesinde sizi küfürden kurtardıktan sonra, cahiliye davasıyla eski haliniz olan küfre geri dönüyorsunuz." buyurmuştur.⁶ Resulün uyarıları üzerine başlarını önlerine eğerek, yaptıkları işin şeytani bir aldatmaca olduğunu, gelen fitnenin düşman hilelerinden bir hile olduğunu anlayarak pişman oldular ve sarılıp kucaklaştılar. Ve Rabbimiz o esnada Peygamberimiz'e şu ayet-i kerime'yi vahyetti; "Hep birlikte Allah'ın ipine sımsıkı yapışın; bölünüp parçalanmayın. Allah'ın size olan nimetini hatırlayın. Hani siz birbirinize düşman idiniz de Allah gönüllerinizi birleştirdi ve O'nun nimeti sayesinde kardeş oldunuz. Siz bir ateş çukurunun tam kenarında iken oradan da sizi Allah kurtarmıştı. İşte Allah size âyetlerini böyle açıklıyor ki doğru yolu bulasınız."⁷ Bu ayet üzerine düşünürken, Babanzâde Ahmed Naim'in belirtmiş olduğu şu soru üzerine de düşünmemiz yerinde olacaktır: "Acaba kendi kılıçlarımız, düşman kılıçlarının araya girmesine meydan bırakacak mı?..."⁸

Kabîsâtü's-Sülemî'nin naklettiği bir hadisede; Utbe bin Gazvan, (r.a) İslam ordularını toparlamak adına, "Ey Bakara Suresi'nin adamları" diye seslendi; başka cepheden bir adam "Ey Şeybân oğulları" diyerek asabiyet-i cahiliye sözü etti ve bunun üzerine Gazvan, halife olan Hz. Ömer'e mektup yazarak cahiliye sözü eden bu adamı hapse attığını bildirdi. Hz. Ömer'den gelen cevap ise açık ve netti: "Cahiliye sözü konuşan bu adamı benim yanı-

ma gönderseydin direkt kafasını vurdururdum, madem ki hapis etmekle yetinmişsin, tekrar ahd ve biatını al da saliver."⁹ diyerek durumun ciddiyetini ümmet-i aleme göstermiştir.

Rahman katında hayırlı olanın gizi kullar katında çözülemez

Milli duygularla gerçekleştirdiğimiz eylemlerimizin yönünü incamız tayin etmektedir ve etmelidir. Yani aynı kavme sahip iki vatandaş arasındaki milli mücadelenin birlikteliği ortak oldukları kavimlerine/ırklarına değil, mensup oldukları ortak inançlarına bağlıdır. Çünkü, bizi yaratan Rabbimizin, "İnkâr edenler birbirlerinin dostları ve destekçileridir. Eğer siz de birbirinizin dostu ve destekçisi olmazsanız yeryüzünde inanca karşı baskı, zulüm ve korkunç bir fesat olacaktır."¹⁰ uyarısını dikkate alarak, hakkın da batılın da tek millet olduğunu görmemiz ve buna binaen Müslümanlar olarak ümmet çatısı altında birleşmemiz gerektiğinin çıkarımını yapmalıyız.

Milliyetçilik-ulusçuluk-kavmiyetçilik ülküsü ırkçılığı temsil eden o kadar tehlikeli bir meseledir ki ne üzerine konuşulacak sözler bitebilir ne de üzerine yazılacak cümleler... Hâsılı, Rabbimiz İslam dini ile doğru yolu göstermiş ve bu yola bizi davet etmiştir. Şeytan ise bu doğru yolu tercih etmememiz üzere birçok yanlış yolu bize güzel göstermiştir. Doğru yoldan ayrılmamamız üzere Peygamber Efendimiz'in (s.a.v) Veda Hutbesi'nden bir bölüm olan bu pasaj içindeki öğütleri hayatımıza rehber kılmasını Rabbimizden niyaz edelim:

Ey insanlar! Sizin Rabbiniz birdir. Babanız da birdir. Haberiniz olsun ki, hiçbir Arabi'nin Acemi üzerine,

hiçbir Acemi'nin Arabi üzerine; hiçbir beyazın siyah üzerine, hiçbir siyahın beyaz üzerine fazilet ve üstünlüğü yoktur. (...) Şüphesiz ki Allah katında, en keriminiz, muttaki olanınızdır.¹¹

Vesselam...

BİBLİYOGRAFYA

* Babanzade Ahmed Naim, İslamda Milliyetçilik ve Irkçılık Davası

* Mehmet Sünbül, Milliyetçi miyiz? Müslüman mıyız?

*1) Kur'an-ı Kerim: Maide, 3

*2) Kur'an-ı Kerim: Hucurât, 13

*3) Kur'an-ı Kerim: Hucurât, 10

*4) Hadis-i Şerif: İslamda Irkçılık ve Milliyetçilik Davası, sf. 86

*5) İslamda Irkçılık ve Milliyetçilik Davası, sf. 70

*6) Hadis-i Şerif: İslamda Irkçılık ve Milliyetçilik Davası, sf. 83-84-85-86

*7) Kur'an-ı Kerim: Âl-i İmrân, 103

*8) İslamda Irkçılık ve Milliyetçilik Davası, sf. 114

*9) İslamda Irkçılık ve Milliyetçilik Davası, sf. 116

*10) Kur'an-ı Kerim: Enfâl, 73

*11) İslamda Irkçılık ve Milliyetçilik Davası, sf. 144, Veda Hutbesi'nden bir kıssa

SÖMÜRÜ ÇARKINDA MÜLTECİLER

MUSAB GÖKTAŞ

Avrupa'ya yapılan seyahatlerde herkesin dikkatini celbeden ortak noktalardan biri, hizmet sektörlerinde veya ağır sanayiide çalışan insanların genellikle o ülke vatan-daşı olmadıkları, Asya veya Afrika kökenli insanlar olduklarıdır. Bu, sömürü tarihinden haberdar olan biri için hiç de şaşırtıcı değildir. Karanlık bir çağdan sonra yükselmek için en kolay ve cazip yolun, diğer ülkelerin doğal zenginliklerini ve insanların sömürmek olduğu güdüsüne kapılan Avrupa zihniyeti, yüzyıllarca durdurak dinlemeden Asya ve Afrika'yı sömürmüştür ve sömürmeye devam etmektedir. Sömürü düzenleri baskı, zulüm,

gasp ile başlamış, bazı ülkelerde zaman içerisinde şirketleşme yoluyla "modernize" olmuş, bazılarında ise halen ilk zihniyeti ile devam etmiştir. Avrupalılar, sadece o ülkelerin madenlerini sömürerek zengin olmakla kalmamış, o ülkelerden topladıkları milyonlarca insanı kendi ülkelerine getirmiş ve buralardaki "ayak işleri"nde çalıştırmaya başlamıştır. Kendi ülkelerinden uzakta kalan bu insanlar, faşist politikalarla ötekileştirilmiş, temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek asgari bir gelir ile ömürleri boyunca çalışmaya mahkum edilmiştir. Avrupa, insan sömürsünü en az maden sömürsü kadar

benimsemiş ve günümüze kadar bu sömürü sistemini devam ettirmiştir.

Resulullah'ın kendisinin göç etmek zorunda kalan bir muhacir olduğu İslam tarihimizde ise, göç etmek zorunda kalan her Müslüman ırkına, rengine, diline bakılmadan baş tacı edilmiştir. Ev sahipliği yapan ensar, muhacir kardeşlerini ağırlayabilmek, onlara kucak açabilmek için birbirleriyle yarışmış, onlardan maddi manevi desteklerini hiçbir zaman esirgememişlerdir. Batı medeniyeti, insan sömürsü üzerine bina edilmişken, İslam medeniyeti insanların kardeşliği üzerine bina edilmiş ve sömürünün her türlüsüne her fırsatta sırt çevirmiştir.

İnsanın kendi doğduğu, büyüdüğü, akraba ve arkadaş çevresinin olduğu, taşını toprağını bildiği memleketinden iltica etmesi, hiç de isteyerek olmamaktadır. Ya yiyecek ekmek bulamaz, ya yurdu talan edilmiştir, can ve mal güvenliği kalmamıştır ya da gemilere doldurulup zorla yurtlarından edilmiştir. Bu durumda kalan biri, insanlık namına çaresiz ve yardıma muhtaçtır. Hiçbir siyasi görüş, din, hizipten bağımsız olarak, sırf insani duygular içerisinde bile bu insanın yardıma muhtaç olduğu muhakkaktır. Hal böyleyken, batı zihniyetinin düşene bir tekme daha atma politikası, milyonlarca mülteciyi Avrupa'da ikinci sınıf insan yapmış ve kendi ırklarından

olanların gururuna yediremedikleri iş alanları, kalmak istemedikleri mahalleler bu insanlarla dolmuştur. Peki kendini Müslüman olarak addeden bizim gibi ülkelerde durum nasıldır? Biz gerçekten mültecilere batı zihniyetinden daha mı farklı yaklaşıyoruz?

Müslüman ülkelerin, her ne kadar sömürü düzeniyle kesişmeyen bir tarihleri olsa da, güncel dönemde mültecilere karşı tutumları hiç de batı medeniyetlerinden farklı değildir. İç savaş, yoksulluk, can ve mal güvenliği kaygılarının sürüklediği milyonlarca mülteci, Müslüman ülkelerde kendilerine yurt aramaktadır. Karşılaştıkları muamele ise sosyal dışlanma, ötekileştirme, ekonomik zorluklar, kötü çalışma koşulları, faşist söylemler ve ayrımcılıklar, "günah keçisi ilan edilme" vb. olmaktan öteye gide-memektedir.

Suriyeli ve Afgan mülteci yoğunluğu bulunan ülkemizde de durum farklı değildir. Özellikle ülkenin ekonomik, politik, toplumsal birçok sorununun müsebbibi olarak gösterilen mülteciler, "günah keçisi ilan edilmişlerdir". Mültecilerin her ne kadar ekonomik ve toplumsal hayata olumlu/olumsuz etkileri bulunsun da, sanki ülkenin işsizlik probleminin temel kaynağında mültecilerin olduğu, toplumdaki ırkçı ve hastalıklı söylemlerin sebebinin mülteciler olduğu gibi algılar oluşturulmuş ve toplumsal olarak kabul görmeye başlamıştır. Özellikle ekonomik problemlerin gündemde olduğu ve gün geçtikçe arttığı bir ortamda, mültecileri sömürülecek işçiler olarak gören patron kesimi, bu alginin pekiştirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

2011 yılında Suriye'deki iç savaşla başlayan Suriyeli mülteci akımı ve paralelinde devam eden Afgan mülteci akımlarının ülkedeki is-

tihdam algısında değişikliğe yol açtığı aşikardır. Avrupa örneğinde verdiğimiz gibi, özellikle hizmet sektörü ve ağır sanayilerde çalıştıracak işçi bulamayan ya da olması gereken koşulları sağlamadığı için işçilerini elinde tutamayan patronlar, ucuz iş gücü kaynağı olarak mültecileri görmüşler ve kullanmışlardır. Ancak mültecilerin patronlarca istihdam edilmesi, yalnızca ucuz maaşa çalışmaları anlamına gelmemektedir. Resmi olmayan kayıtlara göre, ülkemizdeki mültecilerin %90'ından fazlası kayıtsız olarak istihdam edilmektedir. Bu durum, patronların bu işçilerin sigorta primlerini ödememeleri, isteklerine göre asgari ücretten düşük ücrette çalıştırmaları, istediği zaman işlerine son verebilmeleri ve işçilerin hiçbir şekilde tazminat vb. hakları iddia edememeleri, herhangi bir iş kazasının kayıtlara geçmemesi ve yine tazminat hakkı bulunmaması gibi durumlara kapı aralamaktır. Özellikle ülkemiz kanunlarında yabancı işçi çalıştırmanın yerli işçi çalıştırmadan daha zor olması mültecileri şebekelerin, işçi simsarlarının, taşeronların, merdiven-altı atölyelerin, fason üretim zincirini besleyen kayıt dışı sömürünün ve korsan iş piyasasının ağına düşürmüştür. 2011'den beri bu kayıtsız istihdamın devlet tarafından bilinmemesi durumu mümkün olmadığından, devletin bu duruma göz yumması ise madalyonun diğer yüzüdür.

Ucuz maaşın yanında, diğer işveren masraflarını da neredeyse sıfıra indiren ve işverene hiçbir yükümlülük yüklemeyen bu tarz bir istihdam, patronlara oldukça cazip gelmektedir. Diğer yandan, bunun bilincinde olan ya da olmayan mültecilerin ise seçenekleri yoktur. Binbir ızdırıp, sıkıntı içinde göç eden mülteciler, umutla geldikleri ülkemizde çalışmak zorunda olduğundan bu çarka dahil olmakta-

dırlar. Hem kendi haklarını alamayıp işçi mağduriyeti yaşamakta hem de ülkedeki ekonomiyi bozan "günah keçisi ilan edilerek" ötekileştirilmekte ve istenmemektedirler. Bu durumun kaymağını yiyen patronlar ise etliye sütlüye karışmadan sömürülerine devam etmektedirler.

Ne yazık ki mültecilerin sömürüsü yalnızca istihdam alanında yaşanmamaktadır. Göç eden binlerce mülteci göçmen mafyaların eline düşmekte, organ ve fuhuş mafyaları binlerce mültecinin hayatlarını karartmaktadır. Yine bebek cesetlerinin kıyıya vurması ile sonuçlanan umut tacirlerinin güvensiz Avrupa hayalleri, uyuşturucu şebekesinin içerisine sürüklenen suçsuz mülteciler, mülteci sömürüsünün en acımasız ağına yakalanmışlardır.

Müslüman kimliği taşıyan herkes, göç etmek zorunda kalan bir peygamberin ümmeti olduğunu unutmamalıdır. İltica eden insanların, Müslüman olsun olmasın yardıma muhtaç olduğu apaçık bir gerçektir. Hele ki iltica edenler Müslüman kardeşlerimizse, bizim hiçbir şekilde bu insanlara göz yummamız mümkün değildir. Bugün evimizde yurdumuzda güven içinde yaşıyor olmamız, yarın bizim de göç etmeyeceğimiz anlamı taşımamaktadır. Günün birinde bu tarz bir duruma düşme ihtimalimizi asla aklımızdan çıkarmamalıyız. Hangi dil veya ırktan olursa olsun, tüm Müslümanlara ümmet perspektifinden bakmak zorundayız. İşveren de olsak, işçi de olsak yanımızda hakkı yenen bir mülteci varsa onun hakkını sonuna kadar savunmak zorundayız. Bu insanları sömürü düzeninin içerisine hapsedenlere karşı dik durmalı, gerektiği yerde hakkı söylemekten çekinmemeliyiz. Elbet hakkı söylemek ve müdafaa etmek, Hakk nezdinde en kıymetli ameldir. Vesselam..

ŞEYTANDAN TEVARÜS EDEN HASTALIK: IRKÇILIK

YAHYA ÖZBEK

İnsanoğlunun bu dünyaya gelirken rengini ya da ırkını seçmesi gibi bir durum söz konusu değildir. Allah (cc) başlangıç itibariyle tüm insanları insani özellikleri açısından eşit yaratmıştır. Bu durumda kişi hiçbir dahlinin bulunmadığı ırkından/kavminden dolayı övünüyorsa, onun akıl sağlığının sorgulanması gerekmez mi? Şehid Malcolm X bu hususu veciz şekilde ifade ediyor: "İrkçılık ideolojik bir düşünce değil, aksine psiko-

lojik bir hastalıktır." Fakat ne yazık ki tarih boyunca zulümlerin arka planında bu hastalıklı bakış açısı yatmaktadır.

Hiz. Adem için "Ben ondan üstünüm. Zira beni ateşten, onu çamurdan yarattın." diyerek Allah'ın secde emrini yerine getirmeyen şeytan üstünlük iddiası ile tarihteki ilk ırkçı vasfını almıştır. Şeytan bu cahilane başkaldırıya girerken yaratıcının varlığını ve kudretini

yakinen biliyordu. Buna rağmen kibirlenmekten geri durmadı ve bu kibri öyle ileri safhaya taşıdı ki insanoğluna tarih boyunca önden/arkadan/sağdan/soldan yaklaşacak bir hasım oldu.

İsra Suresi 61-63. ayetlerde bu husus şöyle anlatılmaktadır: Hani meleklere, "Âdem için saygı ile eğilin" demiştik, onlar da saygı ile eğilmişlerdi. Yalnız İblis saygı ile eğilmemiş, "Hiç ben, çamur hâ-

"Ashabım! " Dikkat ediniz;

Cahiliyeden kalma bütün adetler kaldırılmıştır, ayağımın altındadır. Cahiliye devrinde güdülen kan davaları da tamamen kaldırılmıştır.

Kaldırdığım ilk kan davası Abdulmuttalibin torunu İlyas bin Rabia'nın kan davasıdır."

Hiz. Muhammed / Veda Hutbesi

linde yarattığın kimse için saygı ile eğilir miyim?” demişti. Yine “Şu benden üstün kıldığın şeye de bir bak! Yemin ederim ki, eğer beni kıyamete kadar yaşatırsan, pek azı müstesnâ, onun neslini kendime bağlayıp kumandam altına alacağım!” demişti.

Allah Teala şöyle buyurdu: Git! Onlardan kim sana uyarsa, iyi bilin ki hepinizin cezası, yaptıklarınızın tam karşılığı olarak cehennemdir.”

Allah (cc) isyanı sebebiyle şeytanı hemen huzurundan kovmamış, ona önce konuşma fırsatı vermiş, hatasını anlayıp tevbe etme imkânı tanımıştır. Fakat o, inat ve kibrinde ısrar edince, ilâhî rahmetten kovulmuştur.

Şeytan ile başlayan ırkçılık/asabiyet hastalığı insanlık tarihi boyunca var ola gelmiştir. Hz. Nuh’a, Hz. Hud’a, Hz. Salih’e ve sonraki diğer peygamberlere inanmayarak, kurmuş oldukları medeniyetlerin helakına sebep olan cahiliye toplumlarında kodamanların elçilere karşı ileri sürdükleri gerekçe şeytaninkiyse hep aynı idi: “Biz ondan daha soyluyuz.”

Kendisinden olanı koruma/ayrıcılık görme şeklinde tezahür eden ırkçılık hastalığı, zaman içinde kendisinden olmayana hakir görme, zulme uğratma, sömürme şeklinde kendini göstermiştir. Allah’ın hür yarattığı kulları köleleştirmenin altından hep bu cahiliye asabiyeti çıkmıştır. Tarih boyunca sömürgeci emperyalistler, ırkçılığı körükleyerek kendilerine alan açmışlardır. Kendi azınlıklarının çıkarları uğruna kalabalık kitleleri böl-parçala-yönet taktiği ile köleleştirmişlerdir.

Bugün de yükselişe geçen milliyetçilik adı altındaki ırkçılık akımının, dünya emperyalizminin ayakta kalmasını sağlayan en güçlü

etmen olduğunu söyleyebiliriz. Bölgemizde halkları boyunduruk altına almak amacıyla ulus-devletlere bölmeyi başaran egemenler, hakimiyetlerini her türlü ırkçılığa karşı, karşıt ırkçılıkları kışkırtarak korumaktadırlar. Türk milliyetçiliğine karşı Kürt milliyetçiliğini, Arap milliyetçiliğine karşı Fars milliyetçiliğini, Sünni mezhepçiliğine karşı Şia mezhepçiliğini körükleyenler emperyalistlerin ya kendileridir ya da destekçileridir. Bu itibarla şerefini ve hürriyetini önemseyen halkların, ırkçı/milliyetçi olmalarının anlaşılır bir tarafı yoktur.

Hz. Muhammed (sav)’in elçi olarak gönderildiği toplumu cahiliye toplumu yapan en önemli özellik de kabilecilik yapmaları idi. Allah Rasulü kabilecilik yaparak birbirleri ile savaşan halkları tevhid sancağı altında barıştırarak, onları şeytanın boyunduruğundan kurtarıp bir olan Allah’a kullukta eşitlemişti. Adalet temelli Medine İslam Devleti bu şekilde kurulabilmiş, Asr-ı Saadet devrinde gerçek bir kardeşlik ve dayanışma örneği ortaya konabilmişti. Bu hususta Hz. Peygamber (as) bir hadisinde şöyle buyuruyor: **“Yüce Allah İslam aracılığı ile cahiliye kibrini ve atalarla övünme alışkanlığını ortadan kaldırmıştır. Haberinizi olsun, insanlar Adem’in çocuklarıdır. Adem’inse aslı topraktır. Allah katında en üstün olanlar en çok korkup-sakınanlar (muttakiler)dir.”**

Bir grup sahabi bir gün sohbet ederken bir süre sonra gaflete düşüp atalarıyla övünmeye başlıyorlar. Durumdan rahatsız olan Hz. Ömer, Selman-ı Farisi’ye dönüp hangi soydan geldiğini sorduğunda Selman a.s.’ın cevabı oldukça çarpıcıdır: **“Ben Selman’ım. Allah’ın kullarından birinin oğluyum. Daha önce sapıktım. Yüce Allah Hz. Muhammed aracılığıyla**

ile beni doğru yola yöneltti. Daha önce yoksuldum. Yüce Allah Hz. Muhammed aracılığıyla beni zenginleştirdi. Daha önce köleydim. Yüce Allah Hz. Muhammed aracılığıyla beni özgürlüğüme kavuşturdu. İşte soyum sopum budur, Ey Ömer.”

İslam’ın ırkçılığı reddettiğinin, üstünlüğün iman ve takvada oluşuna verilebilecek bir diğer önemli örnek de Peygamber Efendimizin öz be öz Arap olan amcası Ebu Leheb’i açıktan kınaması ve Leheb suresi ile azaba çarptırılacağını açıktan haykırmasıdır. Yine Veda Hutbesi’ndeki başat mesajların arasında şüphesiz Hz. Muhammed’in cahiliye asabiyetini ayağının altına aldığına dair verdiği mesaj vardı.

Allah Rasulü’nün hem mücadelesinin temelini atarken ırkçılığı sonlandırıp İslam kardeşliğini ilan etmesi, hem de veda hutbesinde bu husustaki uyarılarını tekrarlaması şüphesiz konumuzun İslam toplumunun teşekkül etmesindeki kritik önemine işaret ediyor. Tarih de bize gösterdi ki ırkçı söylemler revaçta olduğu zaman Müslümanların evrensel birliktelikleri parçalandı, kardeşlik bağları koptu ve İslam toplumları zillate düştü. O halde şeytandan tekrar ve tekrar Allah’a sığınıp birlik ve dayanışma ruhunu tekrardan yeşertme zamanı gelmedi mi?

“Hep birlikte Allah’ın ipine (İslâm’a) sımsıkı yapışın; parçalanmayın. Allah’ın size olan nimetini hatırlayın: Hani siz birbirinize düşman kişiler idiniz de O, gönüllerinizi birleştirmişti ve O’nun nimeti sayesinde kardeş kimse olmuştunuz. Yine siz bir ateş çukurunun tam kenarında iken oradan da sizi O kurtarmıştı. İşte Allah size âyetlerini böyle açıklar ki doğru yolu bulasınız.” (Ali İmran Suresi: 103. Ayet)

ULUS DEVLET DÜŞÜNÇESİ VE İSLAM DÜNYASI'NIN PARÇALANIŞI

ABDULKADIR AVCI

İbn Haldun Mukaddime adlı eserinde devletlerin bir insan misali doğup, büyüüp günün sonunda yıkılışından bahseder. Bunu da tahteravalli metaforu ile mücessem kılarak devletlerin dönem dönem yükseliş ve düşüşlerine işaret eder.

İşte Osmanlı İmparatorluğu'nda bu döngüden nasibini almıştır. Osmanlı'yı yükseliş ve başarılarla dolu altın çağından çöküş sürecine sokan bir dizi etken sayılabilir elbet. Biz bu yazımızda Ulus devlet fikrinin Osmanlı topraklarındaki karşılığına ve impartoluk nezdindeki etkisini ele almaya gayret edeceğiz.

Evvel emirde ulus devlet fikri ne zaman nerede ortaya çıkmıştır bunu cevaplandırmaya çalışalım. Ulus-devleti ortaya çıkaran fikir Amerikan ve Fransız devrimleridir.

Ulus-devletlerin ortaya çıkmasında 15. yüzyılın sonu ile 17.yüzyılın sonu arasında yaşanan savaşların sonucunda askeri ve siyasi otoritenin merkezileşmiş olmasının, bu merkezleşmenin bir sonucu olarak daha fazla verginin devletler tarafından toplanabilmesinin, devletlerin otoritelerini kullanabilmeleri için gerekli olan bürokratik mekanizmalara sahip olmaya başlamalarının etkileri olmuştur. Bu süreçte feodal yapı çözülmüş ve toplumsal gruplar kendi aralarındaki ilişkileri değişik sözleşmelere dayandırmak durumunda kalmışlardır. Feodalitenin çözülmesi sürecinde değişik birimler arasında meydana gelen savaşlar, Avrupa'daki değişik halklar arasında farklılıkların artmasına ve aralarında nefret duygusunun yaygınlaşmasına neden olmuştur.

Bu durum daha sonraki dönemlerde milletlerin ortaya çıkmasında etkili olan faktörlerden biri olmuştur.

Esasında Ulus-devlet meşruiyetini 19. ve 20. asırda elde etmiştir. Ulus devlet 20'inci asrın ilk yarısından itibaren küresel ölçekte yaygınlığa ulaşmış ve 18'inci asrın sonlarından günümüze kadar oluşturulması için mücadele edilen siyasal örgütlenme biçimidir. Ulus devlet, meşruiyetini bir ulusun belli bir coğrafi sınır içindeki egemenliğinden alan devlet şeklidir. Milliyetçilik ulus devletin ideolojisidir. Milliyetçiliğin ortaya çıkışı ile ulus-devletlerin ortaya çıkışları aynı döneme denk gelmektedir. Ulus-devletler de ilk olarak Avrupa'da Fransa, Almanya ve İtalya gibi devletlerde ortaya çıkmış, daha sonradan ise doğu Avrupa'da ve dünya çapında görülmeye başlanmıştır. Ulus-devlette meşruiyet kaynağı, din, soy veya krallık olmaktan çıkmış ve laik, demokratik yapı içerisinde kendini ifade etmeye başlamıştır. Vatandaşlar arasında farklı sınıfsal yapıların olmaması bir zorunluluktur. Bu yolla bütün vatandaşlar birbirlerini eşit olarak kabul etmeye başlamışlardır. Bu tür bir eşitlik sağlanmadan ulusal dayanışmanın oluşturulması mümkün olamazdı (Gündoğan, 2002-3: 184). Bu değişimde aydınlarında önemli katkıları olmuştur. Hobbess, devleti temsil eden egemene kilisenin tabi olması gerektiğini savunmaktaydı. Ona

göre devlet içerisinde farklı mezhepler arasında meydana gelen çatışmaların önlenmesi ancak bu yolla mümkün olabilirdi (Fetscher, 1999: 36-37). Bu çerçevede Batı toplumu kendi ihtiyaçlarına uygun olan dini ve kiliseyi yarattı (Maa-louf, 2009: 54).

Devlet politik ve jeopolitik bir varlık, ulus ise kültürel ve/veya etnik bir varlıktır. Ulus devlet kavramı ise bu ikisinin belli bir coğrafyada örtüşür ve böylelikle kendisinden önce gelen devlet yapılarıyla büyük ölçüde farklılaşır. Küresel ölçekte bakıldığında üç grup ulus devlet mevcuttur. Birinci grubu, Avrupa tarzı ulus devletler, ikinci grubu Amerika kıtasında kurulan ulus devletler ve üçüncü grubu ise 20'inci asrın ikinci yarısından itibaren sömürgecilikten sıyrılan devletlerin oluşturduğu ulus devletler oluşturmaktadır. Ulus devletin tanımlanmasında dikkate alınan diğer bir yaklaşım tarihsel yaklaşımdır. Tarihsel yaklaşımda ulus devletin ortaya çıktığı dönem 16'ıncı yüzyılın başlarıdır. Bu dönemlerde ulus devletin ortaya çıkmasında etkili olan ilk bulgu, tüm Avrupa geneline yaygınlaştırılan kültürel türdeşliktir. İkinci bulgu kırsal kökenli bir nüfus yapısının varlığıdır. Üçüncü bulgu ve ortak özellik ise her ne kadar adem-i merkezîyete

yönelmiş olsa da, her bölgede aynı özellikler taşıyan bir siyasi yapının mevcudiyetidir.

Ulus devletin ortaya çıkışına dair genel bir çerçeve çizmeye çalışmakla beraber, ulus devlet anlayışının Osmanlı'nın özelde de İslam dünyasının parçalanışında nasıl bir rol oynadığı üzerinde durmaya çalışacağız.

Başta Avrupa olmak üzere dünya-daki gelişmeler İmparatorluk Osmanlısı'nı yakından ilgilendiriyor ve her gelişme Osmanlı topraklarında büyük ve küçük yansımalarla sebebiyet veriyordu.

Avrupa'da hız kazanan Fransız ve Sanayi Devrimi sonrası gelişmeler bağımsızlık fitilinin ateşlenmesinde merkez noktasını oluşturmaktadır. Dünya Savaşları'na giden süreçte Osmanlı'nın saray içindeki sorunlar içinde boğulması da bu çözülme sürecini arttıran önemli bir faktördür. Ulus devlet anlayışı ile bağımsızlığa kavuşarak ırk merkezli bir devlet inşasını arzulayan ülkeler Dünya Savaşları'nda Osmanlı'nın karşısında yer almak kaydıyla adeta "hasta adam" olarak görülen Osmanlı'nın düşüşünde son kertede zemin oynar bir pozisyonda karşımıza çıkmıştır. Osmanlı'ya bağlı olarak İmparatorluğun imkanlarından faydalanan devletler bağımsızlık

adına Osmanlı'nın yegane düşmanı haline gelerek Osmanlı ile amansız bir çatışma haline girmiştir.

1800'lü yıllar itibarıyla milliyetçi akımların etkisi ile başta Sırp-ların ve Yunanların Osmanlı'ya karşı başlayan bağımsızlık isyanı ve sonrasında 25 Mart 1821 tarihinde Yunanistan'ın Osmanlı'dan ayrılan ilk millet olarak karşımıza çıkması ile 1914 Birinci Dünya Savaşı'na giden sürecin arasında sıkı bir bağ olduğunu ifade etmeliyiz.

Her geçen gün kan kaybeden Osmanlı'nın, Milliyetçi bağımsızlık hareketlerini kontrol altında tutmakta zorlandığı bir dönemde 1914 tarihinde Rusya, İngiltere, Fransa ve İtalya'ya karşı yeni bir cephede savaşmak zorunda kalması yaklaşan sonu karşımıza çıkarmaktadır.

Burada üzerinde durulması gereken bir diğer noktada, bağımsızlık hareketlerinin fitilinin ateşlenmesinde etkili olan tek faktörün milliyetçilik akımları olmadığıdır. Zira tarihi kaynaklarda göstermektedir ki bağımsızlık için Osmanlı'ya karşı harekete geçen milletlerin arkasında Osmanlı İmparatorluğu ile halihazırda başka cephelerde savaşmakta olan devletler çıkmaktadır. Bu da gösteriyor ki aslında 21. asır itibarıyla sergilenen oyun ve tezgahlar 19.asırda Osmanlı'ya karşı oynanan oyunlarla benzerlik göstermektedir.

Bu itibarla İslam düşmanlarının Müslüman ülkelere dönük desise ve planları her zaman ve dönemde devamlılığını sürdürmektedir. Müslüman ülke yöneticilerine düşense yönettikleri toplumlara karşı adalet ve hakkaniyet ile hükmederek, İslam ülkeleri ile birlik ve beraberlik içerisinde barışı öne çıkaran politikalar üzerine çalışmaktır. Zira ayrılan ve küçülen günün sonunda parçalanmaya mahkum oluyor.

PAYLAŞMAK, ÂŞİKÂR ETMEK TEKÂMÜLE NASIL ENGEL OLUR?

ABDULLAH KURTULUŞ

İnsan, tekâmüle açık bir varlıktır. Fiziken tamam olarak dünyaya gelmediği gibi mânen de böyledir. Fiziken yavaş yavaş gelişir, dolayısıyla mânen de süreç aynı şekilde işler. Fakat manevî gelişim, çok daha fazla emek ve dikkat ister. Bu bağlamda birçok husus konu edilebilir. Bu yazıdaysa sadece, manevî gelişimi olumsuz etkileyebilecek "paylaşmak, âşikâr etmek" hususuna değinilecektir.

Bir vakit önce, Muhyiddin Şekûr üstadın, "Su Üstüne Yazı Yazmak" adlı kitabını okudum. Şekûr, bilindiği üzere bir derviş. Kitapta, kendi şeyhinin bir sözünü aktarıyor: "Küller altındaki kor tanelerinden bir ateşi uyandırmak isteyenler, kollarını hemen meydana çıkarıp herkesle paylaşmamalı. Yoksa çok geçmeden onlar da soğuyup sönerler."

Etkileyici ve kulağa küpe yapılacak bir söz... Tahayyül ediniz! Bir şöminede, bir vakit önce yanan ateşin ardından kalan korlar var. Üzerleri külle kaplı. Zahiren bakınca, herhangi bir ateş görünmüyor. Fakat

hakikatte olan, küllerin altında az da olsa hala ısıyı barındıran korların bulunduğu. Eğer şömineyi eşeler, korları meydana çıkartmak suretiyle parçalarsanız, ateşlerini muhafaza etme imkânı kalmaz. Zamansızca meydana çıkmanın getirdiği etkiler, korlardaki az miktardaki ateşi de söndürür ve şöminede de artık herhangi bir ısı kalmamıştır. Peki, maksadı ısıyı arttırmak, hatta bir ateşe çevirmek olan kişi gerçekte böyle mi yapar?

Peygamber Efendimiz'in (s.a.v.) bu bağlamda bir hadis-i şerifleri vardır. Kendilerinin, şöyle dedikleri rivayet edilir: "İhtiyaçlarınızı, sırrınızı saklamak suretiyle başarıya ulaştırınız. Çünkü her nimet sahibi kıskanılır." (Taberani, Mucemu's-Sağır, 2/149)

Paylaşmak, genel manâsıyla elbette güzel bir davranıştır. Burada bir sorun yok. Ancak paylaşmak, bir şeyi âşikâr etmek amacına yönelik olursa bu bağlamda birçok manevî tehlikeyle yüz yüze gelmek olasıdır. Bunları tek tek saymak bu yazıda mümkün değildir. Biz

konunun sadece iki cihetine işaret etmekle yetineceğiz.

Birinci manevî tehlike, âşikâr etme bağlamında biriyle paylaştığımız bir hâlde, durumda ya da bilgide, hafazanallah içten içe gizli bir riya, beğenilme arzusu, övülme isteği olabilir. Böyle bir durum söz konusuysa, ilgili hâl, durum ya da bilgiyi âşikâr etmenin neticesi, o hâl, durum ya da bilginin üzerimizdeki olumlu etkisiyle vedalaşmak olur. Zira riyanın olduğu yerde ihlas olmaz. Herkesin malumu olduğu üzere İslâm dininde ihlâs esastır. İhlâsın olmadığı amel, açıktır ki boş ameldir. Zira ihlas olmazsa o amelin salih olmasından bahsedilemez. Allah Teâlâ (c.c.) ise Kitâb-ı Kerîm'de bildirmiştir ki sadece salih ameller kabul edilecektir. O hâlde Müslümanlar, herhangi bir konuda amel ederken, ihlaslı olmak zorundadırlar.

İkinci manevî tehlikeyse, bugün, özellikle sosyal medya kanalları aracılığıyla ortaya çıkıyor. Günümüzde insanlar istedikleri her şeyi istedikleri zamanda istedikleri şekilde paylaşıp, âşikâr edebiliyorlar.

Yine bu bağlamda da birçok husus konu edilebilir ama sadece bir noktaya işaret edeceğiz.

Sosyal medyada hoşumuza giden ve manevî anlamda bizleri etkileyen sözler karşımıza çıkabiliyor. Ve hemen bu sözleri paylaşıyoruz. Ya da bir kitap okurken birkaç cümleyi, paragrafı beğeniyor ve ardı sıra paylaşıyoruz. Ve yahut gün içinde kayda değer bulduğumuz ânlara dair tecrübelerimizi, fikirlerimizi ve dahî hâllerimizi paylaşıyor, hemencecik âşikâr ediyoruz. Peki, bunda ne gibi bir tehlike vardır?

Hoşumuza giden ve etkilendiğimiz sözler, paragraflar, hâller; dikkatimizi çeken ânlar, tecrübeler aslında tekâmülû amaç edinilenler için birer fırsattırlar.

Bunu gerçekten fırsat bilip, onları hemen gün yüzüne çıkarmak yerine, onları en azından bir müddet gizleyerek tekâmülümüz için nesne kılmalıyız. Çünkü bir şeyi hemen paylaşınca onunla ilişkimiz akamete uğruyor. Üstüne üstlük vazifemizi yaptık edasına kapılıyoruz. Hâlbuki vazife yeni başlıyordu.

Maalesef bugün sosyal medya araçları bu hususta işleri daha da zorlaştırıyor. Bunun farkında olmak gerekiyor. Korlarımızı hemen âşikâr ediyor ve onların ısısına ihtiyaç duyduğumuzdaysa soğuğa maruz kalıyoruz. Tekâmül edecekken, düşüşe maruz kalıyoruz.

O hâlde, bilhassa hâllerimizi, manevî etkileneimlerimizi âşikâr kılmayarak, onların derinleşmesine ve üzerimizdeki etkile-

rini arttırmalarına imkân tanımalıyız. Korlar usul usul da olsa yanarsa, onların üzerine ateş ikâme etmek kolaydır. Ancak korların olmadığı bir şömine için ateş ihdâs etmek, epey bir emek gerektirir. Bu emek süreci çoğu zaman gözümüzde büyüdüğünden, ihtiyacımız olan ateşi yakmaktan geri dururuz, eğer donma raddesine gelmediyse. Donma raddesinde yakılan ateş ise ancak bizi donmaktan alıkoyar, biz ise donma raddesine gelmemek, sürekli sıcak olmak istiyoruz. O hâlde korlarımıza sahip çıkmalıyız.

Netice-yi kelâm, paylaşım yapmayalım demek istemiyoruz ama bahsedilen hususların da farkında olalım ki maksat hasıl olsun.

Vesselâm.

İNSANIN KELEBEĞE DÖNÜŞÜMÜ

ASLI UÇAR

"Dünya üzerinde bugüne kadar normal ömrü 1 gün olan tek bir kelebek türü bile tespit edilememiştir. Yetişkin kelebeklerin ömrü, türüne bağlı olmak üzere 1 hafta ile 1 yıl arasında değişebilir. Üstelik bu süreye yaşam döngüsündeki "yumurta", "tırtıl" ve "koza" dönemleri dahil değildir. Eğer bu dönemler de dahil edilirse, çoğu kelebeğin ömrü 1 seneyi bulabilir.

Dünya üzerinde ömrü 1 gün olan hiçbir kelebek türü yoktur. Kelebekler metamorfoz (başkalaşım) geçirirler ve ömürleri 4 ana kısımdan oluşur: yumurta, tırtıl, koza ve yetişkin (imago). Pek çok türün yumurtası ancak birkaç hafta sonunda çatlar. Bu süre sonunda yumurtadan çıkan tırtıl, 2-3 hafta ila aylarca sürebilen bir süre boyunca "yemek makinesi" olarak yaşar ve durmadan beslenir. Bu süre sonunda gelişimini tamamlar ve etrafına bir koza sarar. Kelebek, 10-12 gün ila birkaç hafta arası değişebilen bir sürede kozada kalır ve sonunda yetişkin olarak kozasından çıkar. Yetişkin kelebek de 1 hafta ila 1 yıl arası yaşayabilir. Bazı kaynaklar bu ortalama 2 hafta civarında verse de, ömürlerini bildiğimiz bütün kelebeklerin yaşam ortalamasına bakıldığında, bu sürenin yaklaşık 1 ay civarında olduğu görülmektedir. Ancak kesinlikle 1 gün değildir."*

Bu bilgilerin içerisinde kelebeklerin ömrüne benzeyen bir yanıma değişmek istiyorum. Yukarıda okumuş olduğumuz kelebek ömürlerinin 4 ana kısımdan oluşma olayını insan hayatıyla entegre edelim: Yumur-

ta kısmını anne karnı ve yenidoğan olarak düşünelim, bu evrede kelebekler henüz yetişkin aşamasına geçmemiştir. Bundan sonra tırtıl kısmı gelir, bence asıl değişmemiz ve incelememiz gereken yer burası. Yukarıda tırtıl kısmı için "yemek makinesi" olarak bahsetmiş. Yani bu aşamada tırtıl bir kelebek olabilmek için haftalarca belki aylarca bolca besin alıyor. Bunun neresi bize benzer diyebilirsiniz, bu bilgiyi ilk okuduğumda aklıma direkt şu geldi: tırtılın yetişkin olabilmesi için bolca yemek yemesi gibi bizimde yetişkin olabilmemiz için kendimizi her anlamda geliştirmemiz gerekir. Tırtıl, kelebek olmak için nasıl bir çaba harcıyorsa bizde ondan örnek olarak yetişkin bir birey olabilmek için çaba harcamalıyız. Tırtılın kelebek olabilmesi için vücut değişimine ihtiyacı vardır, bizimde yetişkin olabilmek için zihin değişimine ihtiyacımız vardır. Zihnimizi değiştirmek için, tırtılın bolca yemek yemesi gibi bizimde bolca ilim almamız gerekir.

Bu aşamadan sonra koza kısmı gelir, bolca beslenip kendini geliştiren tırtıl için belki de dinlenme diyebileceğimiz bir süreç. Tırtıl etrafına bir koza sarar ve bu süreçte koza içerisinde kelebek olmayı bekler. Bu aşamayı insan üzerinden düşünecek olursak; bizde ilim aldıktan, kendimizi geliştirdikten sonra belli bir süre bu bilgileri zihnimize güzelce yerleştirmeli ve kendi hayatlarımıza geçirmeliyiz.

Ve sonrasında tırtıl koza içerisinde çıkar ve yetişkin yani kelebek olur.

Kelebek olduktan sonra etrafta dolaşarak o güzel görüntüsüyle herkesi büyüler, etrafa güzellikler saçar.

Bizde bir kelebek misali, kozamızdan çıkıp etrafta dolaşarak herkese güzellikle ilim dağıtmalı, dünya ve ahiret hakikatlerini, dinimizi anlatmalı ve Allah'ın ayetleriyle herkesi büyülemeliyiz.

Elbette ki bu süreçlerin hiçbirisi kolay değil, bir tırtılın kelebek olabilmesi için bile aylarca belki de yıllarca süreye ihtiyacı oluyor ama sabırla gelişmeye devam eden tırtıl en sonunda çok güzel bir kelebek olup çıkıyor.

Son olarak kelebeğin ömrüyle insan ömrünü de bir hesaplama ile benzeştirelim; kelebeğin 1 günlük ömrünü insan hayatında 1 ay gibi düşünersek, 1 yıllık ömrü 365 ay eder, bu da ortalama 30 seneye yakın bir zamandır. Bir insanın 10 yaşından itibaren kendini geliştirmeye ve ilim almaya başladığını düşünersek, 40 yaşına geldiğinde, tırtılın kelebek olması gibi tam bilinçli bir yetişkin olmuş olması ve etrafa güzellikler dağıtıyor olması gerekir. Elbette bunların hepsini de ayette bahsettiği** gibi sabır ve namazla Allah'tan yardım isteyerek yapabilir.

Hepimizin sabırla kelebeğe dönüşmesi duâsıyla...

*<https://evrimagaci.org> sitesinden alıntıdır.

**Bakara Sûresi, 153. Ayet

CENNETİ HAK EDİYOR (İSTİYOR) MUYUZ?

AYŞE CÖMERT

Cennet, her Müslüman'ın asıl hedefi olan, olması gereken, Rabbimizin hakiki mü'minlere vaad ettiği yerdir. Kuran'ı Kerim'de "Altlarından ırmaklar akan" yer olarak geçer. Daha birçok ayete, tefsire, sahih hadislerle baktığımızda cennetin mü'minler için ne kadar güzel bir yer olduğunu öğrenebiliyoruz. Peki cennet bu kadar güzelken, Rabbimizin bu kadar vaadi varken, biz cennete gitmek için neler yapıyoruz? Namaz kılıyoruz, tesettürümüze dikkat ediyoruz, sizce bunlar yeterli mi?

Yeterli değil, tabi ki bunlar en güzel şekilde olmak zorunda ama bunların yanında yapmamız gereken çok şey var.

Sahabelerin, büyük alimlerin, Müslüman şahsiyetlerin hayatlarına baktığımızda, İslam için mücadele ettiklerini görüyoruz. Yeri geldiğinde zindanda İslam düşmanları tarafından işkenceler gören Zeynep Gazali'yi, yeri geldiğinde tek bir pantolonu olduğu için doktorunun pantolonunu kesmesine müdahale eden Metin Yüksel'i görüyoruz. Şimdi dönüp kendimize soracak olursak, bizler zindanda işkenceler görece kadar İslam için mücadele etmeye hazır mıyız? Bizler tek bir parça kıyafetle yaşamayı düşünebiliyor muyuz? Eğer bu sorulara verdiğimiz cevaplar olumluysa, işte bizim Allah'la aramız iyidir, işte biz o zaman cenneti gerçekten istiyoruzdur.

Bizim her şeyden önce Rabbimizle aramızı iyi tutmamız gerekiyor, bizim her şeyden önce namazlarımız eksiksiz kilmamız gerekiyor, bizim her gün Kur'an'ı Kerim ve mealini okumamız gerekiyor. Kur'an'ı Kerim'i okuyup, anlayıp, yaşamamız gerekiyor. Kur'an'ı Kerim'i yaşamazsak biz cenneti istemiyor oluruz, biz cenneti hak edemeyiz.

Dünya hayatı cazibelerle doludur; para, makam-mevki, haram şeyler...

Biz bunlara odaklandığımızda ahiret hayatını elimizin tersiyle itmiş oluyoruz, ne kadar korkunç bir şey değil mi?

Ömrün boyunca çalışacaksın, para kazanıp yatırım yapacaksın, peki sonra? Kazandığın para ne olacak? Onu ahirete götüremezsin. Birde şöyle bakalım, çok çalış, çok para kazan ama onu Allah yolunda harca, işte bu her şeyden çok daha lezzetlidir. Bu, para kazanıp harcamanın en güzelidir. Yani şöyle ki, sonunda hiçbir şeyi hedeflemeden sürekli para kazanma ve makam derdinde olmak insanın dünya hayatına ne kadar düşkün olduğunu gösterir, ama biz mü'minler dünya hayatına düşkün olma konusunda çok dikkatli ve hassas olmalıyız. Bizler takva sahibi olmalıyız. İslam'a dair en ufak hassasiyetlere karşı çok dikkatli olmalıyız. Bir mü'min olarak İslam'a leke getirecek hareketlerden, kelimelerden olabildiğince uzak durmalıyız. Bizler seccade başında ağlamayı, Rabbimizle konuşmayı bilmeliyiz.

Bizler cenneti hak edecek kadar mücadele ediyor muyuz?

Günlük hayatımızda Kur'an'ı Kerim, meal, tefekkür, Efendimizin hayatı ne kadar var?

Bir günümüzün içinde Kur'an'ı Kerim ve meal keskinlikle olmalıdır, bir doğal güzellikle karşılaştığımız da "Rabbim ne kadar güzel yaratmış" demeliyiz.

Allah, Peygamberleri bize yol göstermeleri için göndermiştir, peki bizler hangi Peygamberin hayatını biliyor ve hayatımıza geçirmeye çalışıyoruz? Efendimizin hayatını ve mücadelesini, sahabelerin hayatını ve mücadelesini örnek alırsak elimizden geldiğince onlar gibi yaşarsak işte o zaman cenneti istiyor oluruz.

Bir arkadaş grubuyla bir araya gelin-

ce, hiç Allah'ı anmadan kalkılıyorsa, orada bir sorun var demektir. Hayatımızın her alanında, Allah'ın rahmetini, bereketini görebiliriz, eğer açık bir kalp ve gözle bakarsak kainatta her şey bize Allah'ı hatırlatır; denizler, ağaçlar, yapraklar, bulutlar ve daha nicesi. Allah'ın bizlere sunduğu bu kadar nimetler varken, bizler neden hâlâ Allah rızası için bir şeyler yapmaktan kaçıyoruz?

Bizler Müslümanız ve Kur'an'ı Kerim'e uygun yaşamak zorundayız. Aslında Kur'an'ı Kerim'e uygun yaşadığımızda hayat çok daha kolaylaşıyor. Faiz haram, Kur'an'a uyup faize girilmediği zaman "Borcumu ödemem lazım, nasıl ödeyeceğim" derdimiz olmaz. İçki içmek haram, Kur'an'a uyup içki içilmezse, sarhoş olup hem kendine hem insanlara zarar verme gibi bir durumumuz olmaz. Yani Kur'an bizim hayatımızı kolaylaştırıyor, bu yüzden her an okumalı ve anlamalıyız. Bunu yaparsak cenneti istiyor oluruz. Yani sadece "istiyorum" demekle değil, istediğimi belli eden her şeyi yaparak olmalı. Bir Müslüman olarak, gittiğimiz yerde, çalışıyorsak çalıştığımız mekanda, okuyorsak okuduğumuz okulda, insanlara ben Müslümanım mesajını vermeliyiz. Yalan söylemeyerek, konuşurken Allah'ı anarak, elhamdülillah-çok şükür gibi kelimeleri çok kullanarak, namaz saatlerini bilerek geçte bırakmayarak, Kur'an-meal okuyarak bunu yapabiliriz. Bunu yaptığımızda cenneti istediğimizi Rabbimize göstermiş oluruz.

Müslüman olarak, İslam ümmeti olarak yapmamız gereken çok fazla şey var ama bunun sonunda cennet var Allah'ın izniyle.

Rabbimiz bizleri, gerçekten O'nun rızası için çabalayan ve yolun sonunda cennetine girebilen kullarından eylesin inşallah.

~Vesselam

ÇİFT Mİ DÜŞÜNCE?

MEHVEŞ SULTAN KAYA

Bulunduğumuz toplumun, hatta dünya genelinin içerisinde bulunduğu ancak birçoğumuzun bihaber olduğu bir kavramdan bahsedeceğim sizlere. "Doublethink" yani "Çift düşün." Bu kavramla 1984 adlı romanında bizi ilk kez tanıştıran George Orwell.

Çift düşün kavramı, birbiriyle çelişen iki düşünceyi zihinde bir arada tutma ve bu düşüncelerin ikisine aynı anda inanma durumudur. Bu düşünceler ne kadar zıt ve çelişkili olsalar da sistem toplumun hassas noktalarını kullanarak öyle bir dayatma içerisindeki ki, insanlar doğru olmadığını

bildiği düşünce, fikir ve inançlara inanır ve alkış tutarlar.

İstisnaların elbette ki olmasıyla birlikte, günümüzde müslüman zihinler de ne yazık ki çift düşün kavramının esiri olmuş durumda. Örneğin yolsuzluğun, adaletsizliğin veya kul hakkı yemenin

bir müslüman olarak Kur'an ve hadislerden de caiz olmadığını okuyor ve buna inanıyoruz ancak mevcut sistemde bu mefhumlarla birebir karşı karşıya kaldığımızda üzerini örtercesine bir tavır sergiliyoruz. Mücadele azmimiz ve inancımız gün geçtikçe sindiriliyor sanki. Üstelik bu bir anda olmuyor. Tıpkı kurbağa teorisinde de bildiğimiz gibi; bir kurbağa kaynayan suya atıldığında dışarı zıplar, sıcak suya karşı koyar fakat soğuk suya konulup yavaşça ısıtılırsa ne olduğunu fark edemeyip yavaşça kaynarak ölür. Müslümanlar'ın özellikle son yıllardaki durumu da tam da buna benziyor. Örneğin 80'li yıllarda başörtüsüne direkt müdahale edildiğinde Müslümanlar gereken tepkiyi ortaya koymuşlardı, fakat günümüzde tıpkı kurbağa teorisinin ikinci aşamasında olduğu gibi değerlerimize karşı uygulanan müdahalelere karşı hissizleşmiş durumdayız. Yavaş yavaş ılımlı müslümanlar haline getiriliyoruz. Hatta biraz daha ileri gidecek olursak, seküler müslümanlar da denebilir.

Dünya üzerinde kendi hükümlerlerini kurmak isteyenler, tüm insanlar üzerinde toplumların sosyolojik yapılarını baz alarak benzer planlarını yürütüyor ve insanları köleleştiriyorlar. Çoğunlukla ne yazık ki türlü manipülasyonlar ile zihin yönetmede ciddi bir başarı elde ediyorlar. Müslümanlar üzerindeki niyetleri de, dinlerini hakiki manada yaşamaları noktasında zayıf düşürmektir. Çünkü Kur'an ve sünneti hakiki manada idrak edip hayatının her alanında yaşayan bir Müslüman topluluğa kimsenin galip gelemeyeceğini tarihte de çokça örnekleriyle görmekteyiz. Bu sebeple bize düşen, bu nok-

tada büyük farkındalıklar edinip, zihinlerimize düzenlenen işgallere karşı uyanmalı ve uyandırmalı; emri bil maruf nehyi anil münker görevimizi hatırlamalıyız. Bilhassa Müslümanlar olarak, olaylara gündelik değil de, daha geniş bir perspektiften bakıp, dünya üzerinde insanları köleleştirmeye yönelik sistemler hakkında derin bir bilgi edinimi kazanmalıyız. Bilhassa medya üzerinden bize sunulanları doğru analiz etmeli, daha fazla okuyup bilinçli ve vicdanlı insanlar konumuna erişerek İslam Medeniyetimizi yeniden

inşa etmeliyiz.

İnsan, eşrefi mahlukattır. İnsan kölelik fıtratıyla yaratılmamıştır. Fıtratımız yalnızca O'na kulluk etmek üzerine inşa edilmiştir.

Bizi gerçek özgürlüğe kavuşturacak olan fıtratımıza dönmemiz, zihinlerimizdeki işgali geri püskürtmemiz, yanlışla elif gibi dimdik karşı durarak yanlış diyebilmemiz ve en şerefli varlık olduğumuzun bilincine erişmemiz ümidi ve duası ile...

İRÂDE TERBİYESİ

SENA GÜRLER

İnsanı diğer canlılardan ayıran en temel unsur olan "irade" sözlükte istemek, dilemek anlamlarına gelir. Terimsel anlamda ise nefsin yapılmasına hükmettiği bir işi, bir amacı gerçekleştirmeyi istemesi, ona yönelmesi şeklinde ifade edilebilir.

İslam kaynaklarında irade kavramı, ihtiyar (seçme gücü), meşiyet (isteme gücü), şevk (arzulama), kasd (bir işe kalkışma, yapma), azim (kararlılık, ısrarla isteme) gibi kavramlarla beraber anılmıştır. Bu kavram Kur'an-ı Kerim'de 139 ayette geçer.

Peki, Kur'an'da geçen ayetlere ve İslami kaynaklardaki tanımlara bakarak iradeyi nasıl açıklayabiliriz?

İrade, en büyük özgürlük olan Allah'a kul olma ekseninde sınırlı ve sorumlu hareket etme noktasında kişinin gayreti elden bırakmaması ve buna göre davranmasıdır.

Sınırları Allah belirler. Sınırların olmadığı bir dünya tatminsizliğe ve dolayısıyla da büyük sapmalara yol açar. Sınırların belirsiz olduğu bir dünyada benim sınırlım bir başkasının sınırını ihlal edebilir. Bu yüzden O'nun sınırlarına tabi olmak, "Abdullah" olmak en büyük özgürlüktür.

İrade kas gibidir. Çalıştırdıkça daha da büyür ortaya çıkar. Ama atıl bırakıldığında erir, yok olur gi-

der. Bu durumda tembellik, tatminsizlik gibi sorunlar bünyemizde ortaya çıkmaya başlar.

İradenin terbiyesi için nefsin terbiyesine yönelmek en önemli önceliğimiz olmalıdır. Nefsin terbiyesi hususunda ortaya konulan her davranış bizi irade hususunda da güçlendirecektir. Bu hususta sağlam bir imana sahip olmak, makul hedefler belirlemek, boş zamanları doğru bir şekilde değerlendirmeye gayret etmek, farzlar hususunda devamlı, nafileler hususunda ise gayretli olmak, salih kimselerle yakın arkadaşlık kurmaya, vakit geçirmeye özen göstermek, infaka yönelmek ve sabrı kuşanmak nefsin terbiyesine yönelik yardımcı hususlardan olacaktır.

Peki, irade ne zaman zaafa uğrar?

İrade, acılar, sıkıntılar çoğaldığında zaafa uğrar. Acıları yönetebilmek aksine kişinin güçlenmesine vesile olur. Efendimiz (s.a.v.) evlatlarını toprağa vermesine, büyük umutlarla gittiği Taif'te taşlanarak karşılanmasına rağmen acılar içerisinde yok olup yolumdan dönmedi, bilakis daha da güçlenerek Medine'nin inşasına ve Mekke'nin fethine giden yolda ilerlemeye devam etti.

İrade, zaafiyetler yönetilemediğinde zaafa uğrar. Uykuya düşkün bir zaafiyettir mesela.

Efendimiz (s.a.v.), Sahabeden Safvan b. Muattal'ın uykuya olan düşkünlüğünü bildiği için ona ordu yola çıktıktan sonra ordunun arkasını toplama görevini vermişti. Zaafına yenik düşmesi, bilakis o zaafı yönetebilmesi için alan açmıştı.

İrade, kabiliyetler doğru bir şekilde yönlendirilmediğinde zaafa uğrar. Herkesin kendi yetenekleri doğrultusunda yapabilecekleri vardır. Bunlar üzerine yoğunlaşmak kişinin faydalı bir uğraşa sahip olmasını sağlayacak ve böylece kişinin zaaflarına yenik düşmesine sebep olacak bir alan da oluşamayacaktır. Planlanmamış boş vakit zaafıların artmasına kapı aralar.

İrade, başarılar arttığında ve sevinçler çoğaldığında da zaafa uğrar. Nefsin terbiyesi hususu bu noktada oldukça önemlidir.

Öyleyse iradenin güçlenmesi hususunda neler yapabiliriz?

Öncelikle, Kur'an'ın öğretileri ışığında dua ve salih amellerle bunu istemeye özen göstermeliyiz. İdeal ve hedeflerimizi daima güncellemek, bu yönde bizi teşvik edecek rol modelleri okumak, salih kimselerle vakit geçirmeye özen göstermek bize yardımcı olabilecek unsurlardandır.

Günlük, haftalık, aylık vs. küçük de olsa hedeflerin olması, bir

anda büyük hamleler yapmak yerine her gün küçük planlarla ama sürekli bir çaba halinde olmak da bunu sağlayabilecek yöntemlerdendir. Çok fazla iş değil az ama kaliteli iş ortaya koymaya çalışmak, daima bir amaca sahip olmak, her şeye değil belirli birkaç şeye yönelmek ama devamlı olmak da önem arz etmektedir. Bir de bu hususta kendini geliştirmek için bir işe niyet ettiğinde (sabah erken kalkmak, günlük ders çalışma süresi belirlemek gibi), o iş için hemen harekete geçmek, ertelememek, günlük belli rutinler oluşturmak (yemek saati belirlemek, uyku saati belirlemek, günlük yirmi sayfa kitap okumak, belirli bir saatte ev

düzenlemek ve bunun dışına çıkmamak gibi), meşguliyetleri çoğaltmak ve iradeyi sarsan ve zaafa uğratan duruma karşı savunma mekanizması olabilecek alternatifler oluşturmak (örneğin günlük sosyal medya kullanım süresinin aşımında telefonun uyarı vermesi) gibi çözüm önerilerinden de söz edebiliriz.

Tembellik hastalığının önüne geçmek için "bir işle yorulunca başka bir işle dinlenmek" şeklinde Kur'an'da formülize edilen yöntemi de göz önünde bulundurduğumuzda, çalışmaya, aktif olmaya yönelik bakış açımızı değiştirmemiz çözüm yöntemlerinden bir diğeridir. Çalışmak eziyet

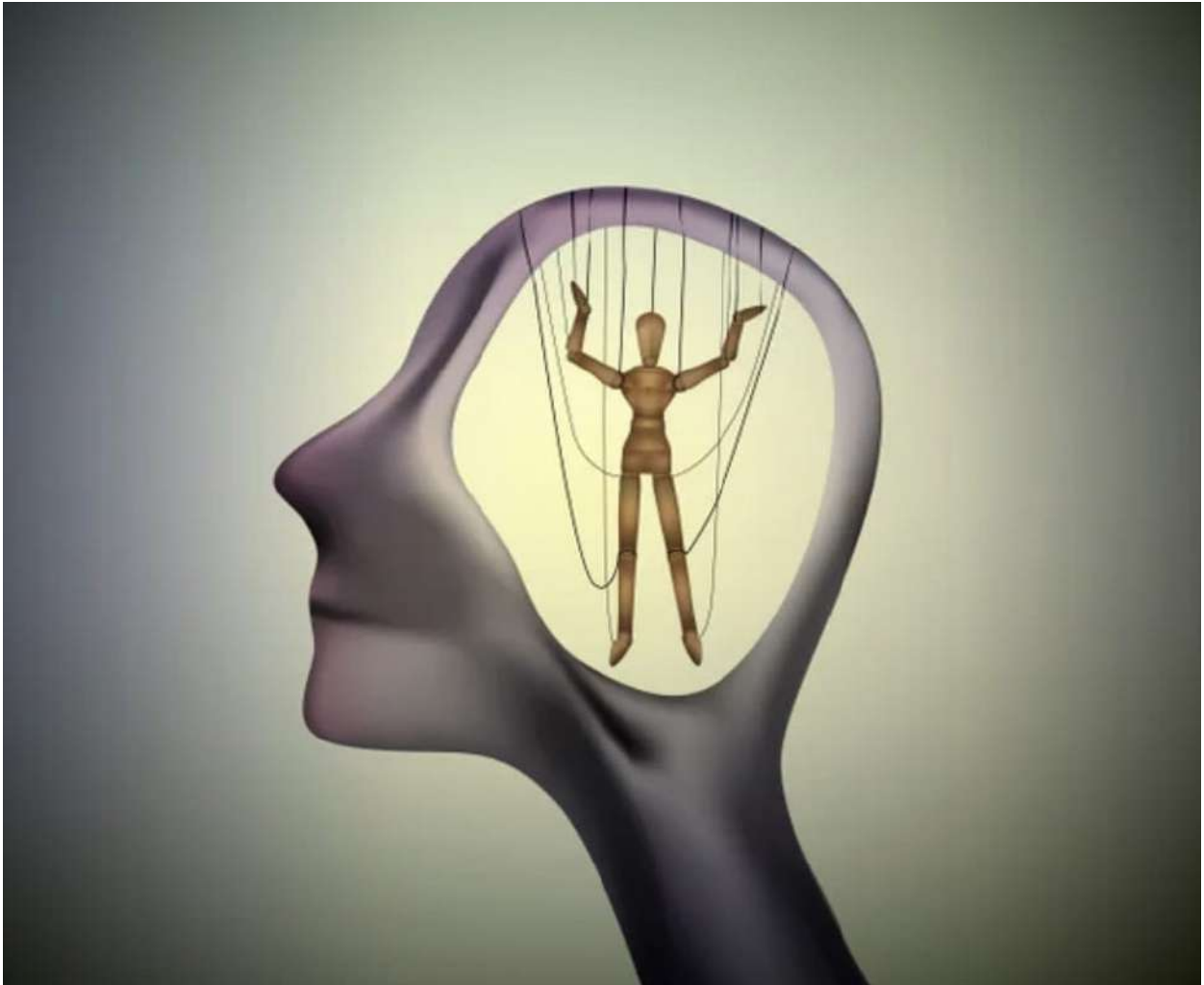
ve yorgunluk değil, kendini geliştirmek, vaktini doğru bir şekilde kullanmak ve nefsi terbiye etmek için oldukça iyi bir yöntemdir.

İnsan şuurlu bir varlıktır. İnsanın sınır ve sorumlulukları vardır. Sınır ve sorumluluklarının farkında olan, vaktini kendisi kontrol edebilen kimse en temelde Allah'ın rızasını kazanabilecek ve imtihan için gönderildiği bu dünyada imtihanını doğru bir şekilde verme imkanı yakalayacaktır.

Kaynakça:

1-Muhammed Emin Yıldırım, Gençlik ve İrade Terbiyesi

2-Jules Payot, İrade Terbiyesi

KARANLIK ÇAĞIN AYDINLIK İSLAM DÜNYASI

USAME PAMUKÇU

Bilimle uğraşan bir insan Müslüman olamaz mı? Ya da Din; bunun önüne bir engel mi? Günümüzde birçok insanın kafasında yer etmiş bu klişeleşmiş düşüncenin aslında ne kadar yanlış olduğunu tarihimize bakarak görebilmekteyiz. Tarihimizde, modern bilimin temellerini atacak düzeyde buluşlar yapmış Müslüman bilim adamları, bize din ve bilim kavramlarının birbiriyle ne kadar iç içe olduğunu gösteriyor. Aslında "bilim" dediğimiz şeyin, Allah'ın yer yüzüne koymuş olduğu yasa ve kuralların; insanlar tarafından keşfedilip, anlaşılmasına çalışılması olduğunu bildiğimizde, bu gerçeğin daha çok farkına varmaktayız. Geçmişte de birçok Müslüman alim bunun üzerine çalışmalar yapmış ve doğru bir İslam algısıyla yaşanıldığında, nasıl bir "Altın Çağ" oluşabileceğini bizlere göstermişlerdir.

İşte Batı'nın "Karanlık Çağ" olarak adlandırdığı Orta Çağ döneminde buluşlarıyla tarihe adını yazmış bazı Müslüman bilim adamları ve yaptığı çalışmalar:

-Ali Kuşçu

Astronom, matematikçi ve kelâm alimidir. Gök Cisimleri'ni araştırarak bilim eserleri yazmış, güneş saatleri icat edip İstanbul'un enlem ve boylamını bugünkü değerlere birer bir hesaplamıştır. Gezegenler arası uzaklıkları hesaplayıp Ay'ın ilk haritasını çıkaran insandır.

Aynı zamanda çıkardığı Yıldız haritaları; Kristof Kolomb'a Amerika kıtasının keşfinde yardımcı olmuştur.

-Biruni

İslam'ın Altın Çağı'ndaki çalışmaları ile bilinen hezârfen. Dünyanın çapını bugünkü bilinen değere çok yakın bir değerde hesaplamış ve dünyanın döndüğünü ispat etmiştir. Özgül ağırlığın; maddelerin ayırt edici özelliği olduğunu ilk defa O öne sürmüştür.

-Ebu Ma'sher

8. ve 9. Yüzyılları arasında yaşamış Fars astronom. Med cezir (gelgit) olayını ilk keşfeden alimdir.

-Battani

10. Yüzyılda Güneş Yılı'nı 365 gün, 5 saat, 46 dakika ve 24 saniye olarak ölçmüştür.

Sinüsün ve kısmi olarak da tanjantın hesaplamadaki kullanımlarını açıklamış, ve böylece modern trigonometrinin temellerini atmıştır.

Modern dünya, Battani'ye bilim dünyasına katkılarından dolayı hürmetini göstermek adına Ay'daki bir bölgeye; el-Battani anlamına gelen Albategnius ismini vermiştir.

-Cabir Bin Hayyan

Cabir bin Hayyan, Batı bilim dünyasında ortak bir kanaatle "kimyanın babası, kurucusu" olarak kabul edilir.

Atom bombasının üretilmesinden 1000 yıl önce atomun parçalanabileceğini ve sonucunda büyük bir güç meydana geleceğini ilk söyleyen bilim adamıdır. Bu konuda Hayyan'ın sözleri şunlardır: "Maddenin en küçük parçası olan atom'da yoğun bir enerji vardır. Yunan bilginlerinin iddia ettiği gibi bunun parçalanamayacağı net olarak söylenemez. O da parçalanabilir. Parçalanınca da öylesine bir güç (enerji) meydana gelir ki, Bağdat'ın altını üstüne getirebilir. Bu, Allahü Teala'nın kudret nişanıdır."

Aynı zamanda yaptığı çalış-
malarla; Nitrik asit, hidrojen
klorür, sülfürik asit, sitrik asit,
asetik asit ve tartarik asiti ilk
bulan kişidir. Ayrıca damıtma-
da kullanılan imbiği geliştir-
miş ve kendisinin ortaya at-
tığı baz kavramıyla Kimya'nın
gelişmesine önemli katkıda
bulunmuştur.

-Cezeri

İslam'ın Altın Çağı dönemin-
de çalışmalar yapmış Cizreli
Müslüman alim, mucit ve mü-
hendis. Dünya bilim tarihinde,
bugünkü sibernetik ve ro-
bot bilimi konusunda önem-
li çalışmalar yapan ilk bilim
adamıdır. Yaptığı otomatik
makineler, günümüz meka-
nik ve sibernetik bilimlerinin
temel taşlarını oluşturmakta-

dır. "Mekanik Hareketlerden
Mühendislikte Faydalanmayı
İçeren Kitap" adlı eserinde
50'den fazla cihazın kullanım
esaslarını, yararlanma ola-
naklarını çizimlerle göster-
miştir.

Dünya literatüründe çok
önemli bir yere sahip olan
Cezeri, ünlü sanatçı Leonar-
do da Vinci'ye de ilham kay-
nağı olmuştur.

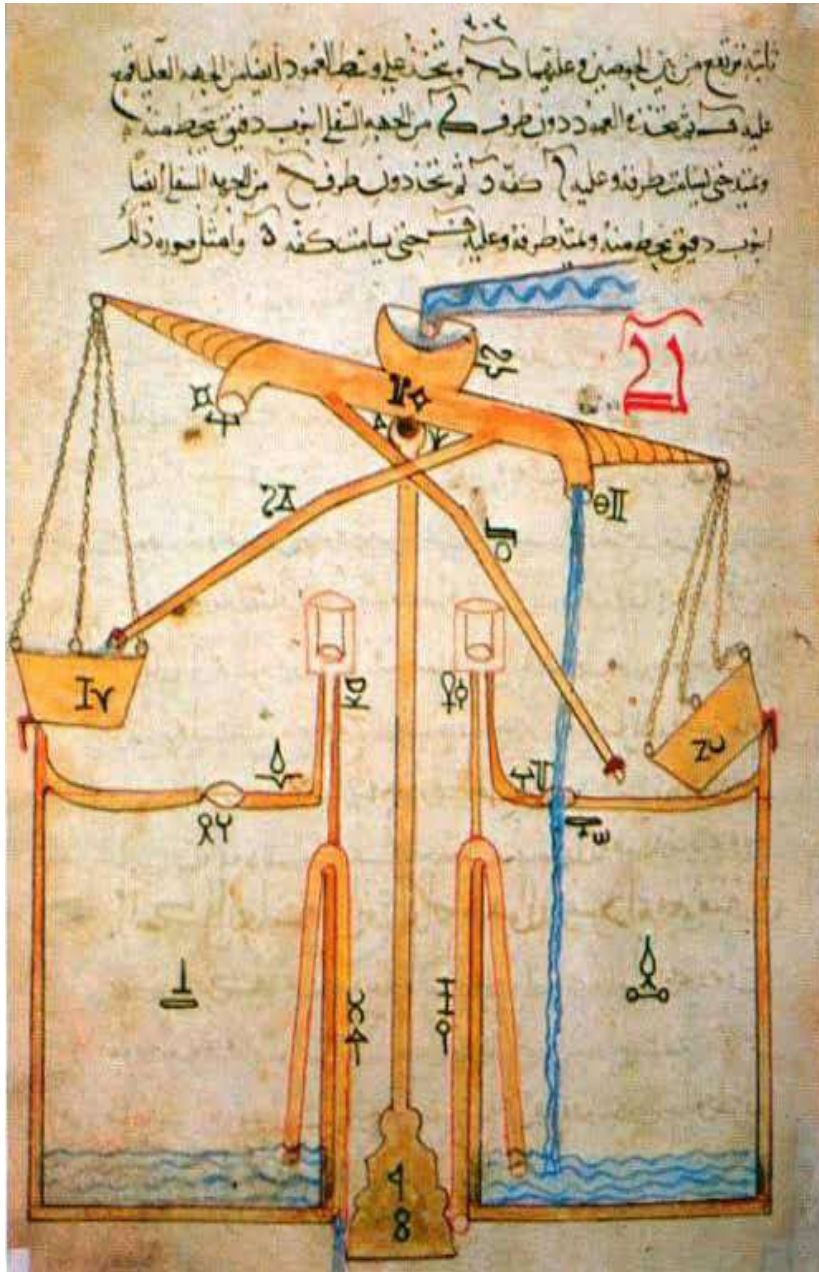
-Farabi

İslam'ın Altın Çağı'nda yaşa-
mış ünlü filozof ve bilim ada-
mı. Aynı zamanda gök bilimci,
mantıkçı ve müzisyendir. Asıl
alanı felsefe olmasına rağ-
men ses ve müzikle de ilgi-
lenmiş ve hava titreşimlerin-
den ibaret olan ses olayının
ilk mantıki izahını yapmıştır.
Titreşimlerin dalga uzunlu-
ğuna göre azalıp çoğaldığını
deneyler yaparak tespit et-
miştir. Bu keşfiyle müzik alet-
lerinin yapımında gerekli olan
kaideleri de bulmuştur.

-Gıyasüddin Cemşid

Matematik ve astronomi üze-
rine çalışmaları olan Cemşid,
aritmetikte ondalık sistemi
ilk kullanan kişidir. En önemli
eseri, "Matematiğin Anahta-
rı" adlı kitabıdır; bu eserin
bir bölümünde ondalık kesir-
leri kuramsal yönden incele-
miş ve bu kesirlerle toplama,
çıkarma, çarpma ve bölme
gibi aritmetiksel işlemlerin
nasıl yapılacağını örnekleriyle
göstermiştir.

Cemşid, Arşimed'in pi sayısı-

nın hesaplanması için önerdiği iç içe poligonlar yöntemini kullanarak virgülden sonra 14. basamağa kadar gitmiş ve pi sayısını kendi zamanının en iyi

hesaplamış kişisi olmuştur. Bu rekor 180 yıl gibi çok uzun bir süre boyunca Gıyasüddin Cemşid'te kalmıştır.

-İbni Cessar

10. yüzyılda cüzzam hastalarının ıssız adalarda ölüme terk edildikleri bir dönemde,

bu hastalığın sebebini ve nasıl tedavi edilmesi gerektiğini bulmuştur.

-İbni Firnas

İnsanlık tarihinde ilk başarılı bilimsel uçuş girişiminde bulunan kişidir. İbni Firnas'ın bu başarısı batıda uçak yapıp uçmayı başaran Wright Kardeşler'den 1023 yıl öncesine rastlamaktadır.

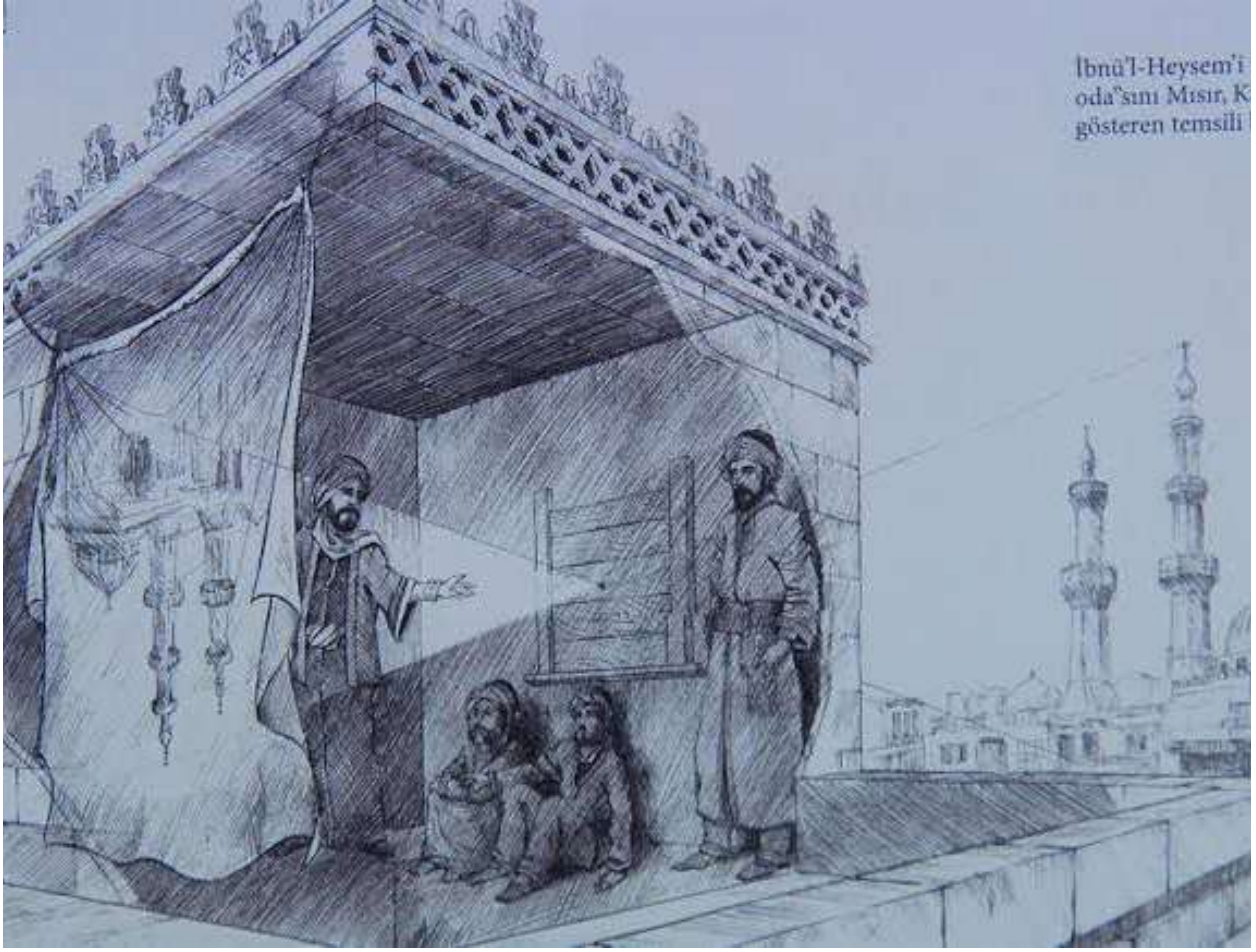
-İbni Sina

İslam'ın Altın Çağı döneminde yaşamış "Tibbın Babası"

olarak bilinen hekimdir. Tıp ve felsefe alanına ağırlık verdiği değişik alanlarda 200 kadar kitap yazmıştır. Eserleri Avrupa üniversitelerinde 600 sene ders kitabı olarak okutulmuştur. Günümüzde kullanılan pek çok tedavi yöntemi geliştirmiştir.

-Piri Reis

Osmanlı Türk'ü denizci ve kartograf. 400 sene önce bugünküne en yakın dünya haritasını çizmiştir.

-Ömer Hayyam

Pers matematikçi, astronom, filozof ve şair. Binom Açılımı'nı ilk kullanan bilim adamıdır.

-Harezmi

Matematik, gök bilim, coğrafya ve algoritma alanlarında çalışmış Fars bilim adamıdır. 0 rakamını ve x bilinmeyenini kullanan ilk kişidir. Matematik alanındaki çalışmaları cebirin temelini oluşturmuştur.

-Ebu'l Kasım El-Zehravi

Endülü's'te yaşamış olan bir Müslüman hekim ve cerrah-tır. Orta Çağ İslam Dünya-sı'nın önde gelen hekimlerin-

den olan Zehravi, Cerrahinin Babası olarak kabul görür. Zehravi'nin tıbbı yaptığı en büyük katkı, hiç şüphesiz 30 ciltten oluşan Kitab al-Tasrif isimli eseridir.

Zehravi'nin kullandığı cerrahi alet ve uygulamalar, modern tıbbı öncülük etmiş ve icat ettiği cerrahi aletler günümüzde hala kullanılmaktadır. İç yaralarda kullanılmak üzere hayvan bağırsağından yapılmış dikiş ipini de O icat etmiştir.

-Fergani

9. yüzyıl'da yetişmiş Türk Müslüman astronom. Gü-

neş'in de kendine göre hareketli olduğunu ilk keşfe-den alimdir. Fergani, Güneş tutulmasını önceden tespit eden bir usul de bulmuştur. Bu usulle, 842 yılında bir Güneş tutulması olacağını önceden tespit etmiş ve o gün bu konuda rasatlarda bulunup incelemeler yapmıştır. Dünya'nın yuvarlak olduğu konusunda yeni deliller göstermiştir.

Fergani Astronomi bilimine ve bu bilimin gelişmesine yaptığı çalışmalar ile çok büyük katkılarda bulunmuş, Ay'daki Alfraganus kraterinin ismi ona ithafen verilmiştir.

SOSYAL MEDYA: DİJİTAL PAZARLAMA DEVRİMİ VE KAPİTALİZMİN YENİ SİMGESİ

RECEP FENER

Sosyal medya, son yıllarda hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. İnsanlar arasındaki iletişimi, bilgi alışverişini ve eğlenceyi etkileyen sosyal medya platformları, giderek artan bir popülerlik kazanmaktadır. Dünya genelinde sosyal medya kullanıcılarının sayısı 4.76 milyar iken bu sayının nüfusa oranı da %59.4'tür. Ülkemizde ise sosyal medya kullanıcılarının sayısı 62.55 milyon iken bu sayının nüfusa oranı yaklaşık olarak %73'tür. Ortalama bir sosyal medya kullanıcısı günlük 3 saatini çeşitli sosyal medya mecralarında geçiriyor. 2021 yılında, işletmelerin %91'i sosyal medyayı pazarlama stratejilerinin bir parçası olarak benimsemiş ve sosyal medya platformlarında aktif bir şekilde varlık göstermiştir. Günümüzde bu oran giderek artmıştır. Sosyal medyanın ana kullanım sebepleri arasında haber okuma, aile ve arkadaşlar ile iletişimde kalma, boş zaman doldurma, satın alınacak ürün bulma, yapılan ve satın alınacak şeyler için ilham alma, içerik bulma, görüşlerin paylaşılması ve tartışılması, markalardan içerik görme, canlı akışları izleme, spor izleme veya takip etme, neler konuşulduğunu görme gibi örnekler bulunmaktadır. Sosyal medya platformları, bu çeşitli kullanım amaçlarına hizmet ederek insanların hayatlarını kolaylaştırmakta ve onları birbirine bağlamaktadır.

Konumuz sosyal medyanın şu anki ekonomik sisteme yani kapitalizme olan etkisi olduğu için kapitalizme değinmezsek olmaz.

Kapitalizm, sanayi devrimiyle birlikte ortaya çıkan ekonomik bir sistemdir. İlk olarak 18. Yüzyılda Batı Avrupa'da ve Birleşik Krallık'ta gelişmeye başlamıştır. Bu sistem, özel mülkiyetin ko-

runması, serbest rekabetin teşvik edilmesi ve kâr hırsının temel motivasyon olarak kabul edilmesi üzerine kurulu bir ekonomik sistemdir. Üretim araçlarının büyük çoğunluğu özel ellerde bulunur ve üretimle gelir bölüşümüne piyasaların işleyişi önemli ölçüde etki eder. Piyasa ekonomisi, fiyatların arz ve talep faktörleri tarafından belirlendiği bir sistemdir. Serbest

rekabet ortamında işler ve rekabet avantajı elde etmek için inovasyon, verimlilik artışı ve pazar taleplerine uygun üretim gibi unsurlara odaklanır. Kendi kendini düzenleyen piyasalar, arz ve talep dengesini sağlar ve kaynakların tahsisini optimize eder. Bu sistemde inovasyon ve teknolojik gelişme teşvik edilir, işgücü piyasası arz ve talebe göre şekillenir.

Kapitalizmde devlet müdahalesi genellikle sınırlıdır ve devletin rolü piyasa düzenini ve rekabeti korumak, mülkiyet haklarını güvence altına almak ve kamu hizmetlerini sağlamaktır. Bireycilik ve özgürlük, kapitalizmin temel değerleridir, bireylerin ekonomik kararlarını özgürce alabilmesine olanak sağlar.

Günümüzde en yaygın ekonomik sistem durumundaki kapitalizm,

felsefi temelleri, kuralları, amaçları ve sonuçları bakımından İslâm'ın tam karşısında yer alır. Kapitalizmin temelini maddecilik oluşturur. İnsana öngördüğü biricik amaç maddi zenginliğe ulaşmak ve bunu dilediğinde tüketmektir. Bu amaca ulaşmak isteyen bireye sınırsız bir özgürlük tanır. Bu nedenle aşırı ölçüde bireycidir. İnsan ve toplum hayatında belirleyici olarak kabul ettiği tek ilke piyasa şartları ve rekabettir. Fırsatçılık ve acımasızlık ise onun ahlâk kurallarıdır. Hep daha çok kâr yapmaya yönelttiği insanlar tutkuları yönünde hiçbir engelle karşılaşmamalıdır. Bütün bunlar kapitalizmi insanlık dışı bir sistem durumuna götürmüştür. Bireye tanıdığı sınırsız özgürlük ve kabul ettiği "bırakınız yapsınlar" kuralı doğal olarak en çok sermaye sahiplerinin işine yaradığı için büyük kitlelerin yoksullaşmasına,

sömürülmesine yol açmıştır. Kapitalistin doymak bilmeyen mülkiyet tutkusu kapitalizmi, sınırlarını aşarak dünya ölçüsünde yayılmaya ve özellikle yoksul ülkelerin doğal kaynaklarını yağmalamaya götürmüştür.

Bir dükkana girdiniz ve dükkandaki tüm ürünlerin ücretsiz olduğunu gördünüz, bu durum sizleri şaşırtmaz mıydı?

Bu durumu sosyal medya uygulamalarında da görüyoruz. Bir hizmet var bu hizmeti sağlayan binlerce beyin var ama uygulamalar ücretsiz, neden?

İşte bunun nedenini sorduğumuzda asıl meselemize geliyoruz...

Sosyal medya platformları, kullanıcıların ücretsiz olarak erişebildiği hizmetler sunar. Bununla bir-

likte, bu platformların nasıl işlediği ve nasıl kâr elde ettiği birçok insan için belirsiz olabilir. Sosyal medyanın ücretsiz olması, arkasında karmaşık bir iş modelinin yattığını göstermektedir.

Sosyal medya platformları, kullanıcıların dikkatini çekmek, etkileşimlerini artırmak ve zamanlarını platformda geçirmelerini sağlamak için tasarlanmıştır. Kullanıcılar, platformda paylaştıkları içerikler, beğeniler, yorumlar ve paylaşımlar aracılığıyla değerli veriler üretirler. Bu veriler, kullanıcıların ilgi alanları, tercihleri, demografik bilgileri ve davranışları gibi önemli bilgileri içerir.

Sosyal medya platformları, topladıkları kullanıcı verilerini bazen üçüncü parti şirketlerle paylaşabilir veya satabilir. Bu veriler, reklamverenlerin hedef kitlelere daha iyi ulaşmalarını sağlamanın yanı sıra, pazar araştırması, trend analizi ve diğer ticari amaçlar için de değerlidir. Üçüncü parti şirketler, sosyal medya verilerini analiz ederek tüketici davranışlarını, eğilimlerini ve pazar trendlerini anlamaya çalışırlar. Bu veriler, markaların ürün veya hizmetlerini pazarlama stratejilerini geliştirmelerine ve müşterilere daha uygun teklifler sunmalarına yardımcı olabilir. Ancak, kullanıcı gizliliği ve veri koruması konuları önemli bir endişe kaynağı olmuştur. Bir hacker forumunda açılan ilanda 487 milyon WhatsApp kullanıcısının verileri satışa sunuldu. İlanın açıklamasında verilen bilgiye göre, çalınan veri tabanında kullanıcıların yalnızca telefon numaraları yer alıyor.

Haberin kaynağı Cybernews, hackerlardan kanıt amaçlı örnek veri talep etti. Test için gönderilen 1097 ABD ve 817 İngiltere kayıtlı telefon numarasının doğru olup olmadığı kontrol edildiğinde ise

hepsinin birer WhatsApp kullanıcısı olduğu doğrulandı.

Sosyal medya platformları, topladıkları bu verileri kullanarak reklamcılık modeli üzerine kurulu gelir elde ederler. Reklamverenler, platformlara reklam vererek hedef kitlelerine ulaşmayı ve ürünlerini veya hizmetlerini tanıtmayı amaçlarlar. Platformlar, reklamverenlerin bu hedef kitlelere daha iyi ulaşmasını sağlamak için topladıkları kullanıcı verilerini kullanır. Örneğin, bir kullanıcının ilgi alanlarına uygun reklamlar göstermek veya demografik bilgilerine dayalı olarak hedeflenmiş reklam kampanyaları oluşturmak gibi yöntemler kullanılır.

Bu reklamcılık modeli, sosyal medya platformlarının gelir elde etmesini sağlar. Reklamverenler, platformlara reklam vererek milyonlarca kullanıcıya ulaşır ve ürünlerini veya hizmetlerini tanıtabilirler. Böylece, platformlar reklamlardan elde ettikleri gelirle faaliyetlerini sürdürebilirler. Sosyal medya reklamları denince ilk akla gelen Facebook, 2022 yılında toplam reklam gelirinin 113 milyar doları bulduğunu, 2023 yılında beklenen gelirin bu rakamın çok daha üzerinde olacağını açıklamıştı.

Bazı sosyal medya platformları, kullanıcılara temel özellikleri ücretsiz olarak sunarken, daha gelişmiş veya özel özelliklere erişim için ücret talep eder. Bu model, kullanıcıların ücretsiz olarak platformu deneyimlemelerini ve daha sonra ekstra özelliklere veya ayrıcalıklara erişmek için ödeme yapmalarını teşvik eder. Spotify ve LinkedIn gibi platformlar bu modeli kullanmaktadır.

Sosyal medya uygulamaları, yalnızca kullanıcıların birbirleriyle iletişim kurduğu ve içerik paylaş-

tığı platformlar olarak düşünülmemelidir. Aslında, sosyal medya ekosistemi, sadece platformların kazandığı bir çark olmanın ötesine geçer. Kullanıcılar da bu platformlarda para kazanma fırsatlarına sahiptir.

Sosyal medya platformlarında içerik üretmek, gün geçtikçe daha popüler hale gelen bir gelir kaynağıdır. YouTube kanalı açarak videolar yükleyebilir, TikTok hesabı oluşturup canlı yayınlar yapabilir, podcast yayınları gerçekleştirebilir veya Twitch üzerinde canlı yayınlar yapabilirsiniz. Sosyal medyada fenomen olmak ve belli bir kitleye ulaşmak gün geçtikçe daha da kolaylaşmaktadır.

İçerik üretimiyle para kazanma fırsatı, farklı içerik türlerinde uzmanlaşarak elde edilebilir. İyi bir içerik stratejisi oluşturarak yaratıcı ve değerli içerikler sunabilir, takipçi kitlenizi büyütebilir ve reklamlardan, sponsorlu içeriklerden veya ücretli içeriklerden gelir elde edebilirsiniz.

Diğer bir yöntem ise satış ortaklığıdır. Sosyal medya platformlarında markaların ürün veya hizmetlerini tanıtabilir ve bu ürünlerin satışından komisyon alabilirsiniz. Satış ortaklığı programlarına katılarak özel bağlantılar, indirim kodları veya referans linkleri kullanarak takipçilerinizi markayı veya ürünü satın almaları için yönlendirebilirsiniz.

Bununla birlikte, influencer pazarlaması da sosyal medyada para kazanmanın bir yoludur. İyi bir takipçi kitlesine sahip olduğunuzda, markalar size sponsorlu içerikler sunabilir veya ortaklık programlarıyla gelir elde edebilirsiniz. İlgi alanlarınıza ve uzmanlık alanınıza uygun içerikler oluşturarak takipçilerinizi etkileyebilir ve markaların dikkatini çekebilirsiniz.

Sosyal medya platformları, işletmelere geniş bir potansiyel müşteri kitlesine erişme imkânı sunar. Milyonlarca kullanıcının bulunduğu bu platformlar, işletmelere hedef kitleye daha etkili bir şekilde ulaşma ve pazarlama imkânı sağlar. Bu sebeplerden dolayı, ürünlerin pazarlaması için sosyal medya hesaplarının kullanılması daha mantıklı hale gelmiştir.

Özellikle e-ticaret işletmeleri için sosyal medya, ürünlerin tanıtımı ve müşterilere satış yapma konusunda güçlü bir kanal haline gelmiştir. Sosyal medya platformları, işletmelere doğrudan satış yapma fırsatı sunar. Ürünlerinizi görsel ve açıklayıcı içeriklerle paylaşarak

potansiyel müşterilere ulaşabilir, satışları artırabilir ve gelirinizi artırabilirsiniz. İnsanlar, sosyal medya üzerinde ürünleri keşfedip inceleyebilir, yorumları okuyabilir ve hatta satın alma işlemlerini doğrudan sosyal medya platformları üzerinden gerçekleştirebilir.

Sosyal medya aynı zamanda işletmelerin marka bilinirliğini artırmak, müşteri sadakati oluşturmak ve müşterilerle doğrudan iletişim kurmak için de kullanılan bir platformdur. İyi bir sosyal medya stratejisi, işletmelerin marka imajını güçlendirebilir, takipçilerin ilgisini çekebilir ve müşteri memnuniyetini artırabilir.

Sosyal medya platformları, genç girişimciler ve yaratıcı kişiler için yeni kariyer ve gelir fırsatları yaratmıştır. Influencer olmak veya içerik üreticisi olarak faaliyet göstermek, büyük bir takipçi kitlesi oluşturarak markalarla işbirlikleri yapmayı ve sponsorlu içerikler oluşturarak gelir elde etmeyi mümkün kılar. YouTuber'lar, videoları aracılığıyla reklam gelirleri ve sponsorluk anlaşmalarıyla kazanç elde edebilirken, TikTok'lar kısa ve etkileyici videolarıyla büyük kitlelere ulaşabilir. Dropshipping ise sosyal medya üzerinden ürünlerin satışını yaparak kâr elde etmeyi sağlar.

Bu yeni meslekler, genç girişimcilere ve yaratıcılara iş imkânları sunarken, aynı zamanda sosyal medyanın gücünü ve etkisini de göstermektedir. Sosyal medya platformları, geleneksel kariyer yollarının dışında yeni yollar ve fırsatlar sunarak iş dünyasında dönüşümü tetiklemiştir.

Sosyal medyanın gelecekte sağlam bir yer edineceği öngörülmektedir. Sosyal medya platformları hızla gelişmekte ve kullanıcı sayısı artmaktadır, bu da gelecekte işletmelerin sosyal medyayı pazarlama ve satış yönünden daha fazla kullanacakları beklentisini oluşturmaktadır. Aynı şekilde, sosyal medya kullanıcıları da para kazanma potansiyelini fark ettiği müddetçe bu alanda aktif olacak kişi sayısının artması beklenmektedir.

Yani sosyal medya uygulamaları, mevcut ekonomik düzenin çarklarının daha hızlı dönmesine ve çoğalmasına katkıda bulunmaktadır. Bununla birlikte, tüketim çılgınlığı, doyumsuzluk, israf gibi olumsuz eğilimlere yol açmaktadır. Bu nedenle, sosyal medyanın etkilerini anlamak ve bilinçli bir şekilde kullanmak önemlidir.

ÜMMET ŞUURU

MÜCAHİD GACAL

“İnsanlar (başlangıçta tevhit inancına bağlı) tek bir ümmet idiler; sonra ayrılığa düştüler. Eğer (azabın ertelenmesiyle ilgili olarak ezelde) Rabbinden bir söz geçmiş olmasaydı, ayrılığa düştükleri hususlarda aralarında derhal hüküm verilir (işleri bitirilir)di.” (Yunus:19)

Ayet kadim tarihten söz ediyor fakat biz bunu Sevgili Peygamberimiz’in (s.a.v) Medine’de tesis ettiği site devletinde de görebilmekteyiz. Risaletin Medine döneminde Müslümanlar ve hatta orada yaşayan gayrimüslimler de dahil olmak üzere İslâm’ın hayat bahşeden kurumsal yapısı bütün insanlara insicam ve huzur içerisinde bir arada yaşama imkânı vermişti.

Medine, İslâm tarihinde birlik ve dayanışma içerisinde yaşayan toplumun en somut örneğidir. Bu nedenledir ki eski ismi Yesrib olan bu şehir İslâm’ın hakimiyetinden sonra medeniyetin beşiği anlamına gelen “Medine” ismini almıştı. Allah Resulü’nün liderliğinde bir araya gelen Medine’deki bu topluluk ümmet şuuru ile hareket etmekteydi. Ümmet aynı zamanda birlik olmanın adıdır. Aynı değerler etrafında toplanmış insan topluluğuna ümmet denir. Ümmet sözcüğü terminolojik olarak “ümm” kökünden gelmektedir. “Ümm” Arapça anne demektir.

Her bireyin kutsiyeti olmakla birlikte bir aile içerisinde en kutsal ve kuşatıcı değer annedir. Aileyi insicam içerisinde bir arada tutan annedir. Anne soyut bir kavram olmadığı gibi ümmet olgusu da hayali değil somut ve mücessem bir kavramdır. Rab-bimiz bizi ulus, etnik ve mezhebi bir kimlikle değil ümmet kavramı ile tanımlamaktadır: “Gerçekten, sizin bu ümmetiniz bir tek ümmettir. Ben de sizin Rabbinizim,

öyleyse bana ibadet edin. Onlardan bazıları parçalanıp fırka fırka oldular.” (Enbiya:92-93)

Şu bir gerçek ki, ümmet olgusu dışındaki bütün tanımlar marjinaldir, asla kuşatıcı değildir. Ümmet sözcüğü ise evrensel ve kuşatıcı bir tanımdır. Sevgili Peygamberimiz ahirete irtihal ettikten kısa bir süre sonra Emevîler’in iş başına geçmesiyle Arap milliyetçiliği de devreye girmiş

oldu.

O dönemde Arap olmayan Müslümanlara "Mevali" denilerek farklı muameleye tutulup gayrimüslimlere özgü cizye sistemi onlara da uygulanmaktaydı. O dönemdeki siyasi baskılardan dolayı ümmet şuurunu kaybeden Müslümanlar zamanla farklı mezhep, farklı isim ve fraksiyonlarla fırka fırka parçalara bölündü. Akabinde Abbasiler iktidarı ele geçirdi. Onların da Emeviler'den aşağı kalır tarafı yoktu.

Ümmet yine bir zalimden kurtulup bir başka zalime itaat eder oldu. Asıl olarak ümmet tarih boyu olması gereken yerde olmadı. Ümmet tarihin hiçbir döneminde İslâm adaletini yeryüzüne egemen kılma adına siyasi güce, siyasi kuvvete ve potansiyelinde mevcut olan izzet ve azametini kavuşamadı.

Bugün de olduğu gibi tarihin hemen hemen her döneminde ümmet coğrafyası iç çatışmalara sahne oldu. "Allah'a ve Resûlü'ne itaat edin ve çekişip birbirinize düşmeyin, çözülüp yığınlaşırsınız, gücünüz gider. Sabredin. Şüphesiz Allah, sabredenlerle beraberdir." (Enfal:46)

Teorik olarak bir tek ümmetken ihtilaflara düşüp parçalanmak ne büyük bir talihsizliktir. Çözölmek aynı zamanda, beraberinde zilletin ve aşağılanmanın geldiği güç yitimidir.

Nitekim bugün iki milyara yakın nüfus potansiyeline sahip olan ümmetin hâline baktığımızda uluslararası arenada hiçbir varlık gösteremeyişi ve adeta zillet içerisinde yaşayışı ne kadar üzücüdür.

"Siz insanlar için çıkarılmış hayırlı bir ümmetsiniz, iyi olanı tesis eder, olumsuz olanı bertaraf edersiniz." (Al-i İmrân:110)

Dünya insanlığı nezdinde örnek bir toplum olmamız gerekirken, dünyaya adalet dağıtmamız ilâhî bir sorumluluk iken bugün ne hâllerdeyiz?

Dünya mazlumlarına sahip çıkmamız üzerimize vazife iken din kardeşlerimize bile sahip çıkamaz olmuşuz.

Siyonist işgalci İsrail'den hiç de aşağı kalır tarafı olmayan Harem-i Şerif işgalcisi olan Suud rejimi yedi yıla yakın bir süreden beri mazlum Yemen halkını bombalıyor. Bu katliama ümmet bazında 'dur' diyecek bir kurumsal yapımız yok. Suriye'de büyük şeytan ABD'nin başlatmış olduğu iç savaş on yılı aşmış oldu. Ümmet buna da engel olmuyor. Kısa bir süre önce toplu katliama maruz kalan Myanmarlı Müslüman kardeşlerimiz kaderlerine terk edilip adeta unutuldu bile. Öte yandan uzun yıllardan beri Doğu Türkistan halkı Çin zulmüne maruz kalmaya devam ediyor, kimsenin sesi çıkmıyor.

İki yüzlü Birleşmiş Milletler'den bir beklentimiz olamaz her hâlde?

Peki İslâm ümmetinin Birleşmiş Milletler'i nerede?

Elin gâvurundan medet umulur mu?

Peki bizim İslâm NATO'muz, İslâm Barış Gücü'müz nerede? Ümmet şuuru her şeyden önce kurumsal birlikteliği imanî bir vecibe olarak görür. Bakınız 70 yıldan beri namus-u ekberimiz olan Kudüs ve kutsal Filistin

toprakları Siyonist postalları altında çiğneniyor. Gasip İsrail yetmiş yıldan beri her Allah'ın günü işgaline ve katliamlarına devam ediyor. Ümmet nerede? Ümmetin vurucu ve caydırıcı gücü nerede?

Ümmet, İslâm coğrafyasının bağrına saplanmış olan bu hançeri ne zaman söküp atacak?

Mazlum Filistin halkı kaderiyle baş başa bırakılmış adeta. Filistin halkına el altından yapılan yardımlar ümmet için teselli veya vicdan rahatlaması olamaz. İşgalciler o topraklardan tamamen kovulmadan ümmet vazifesini asla yapmış olmayacak. Ümmet evrensel birlikteliğini tesis etmeden işgalcileri kovamayacak.

İzzete, felaha ve zafere kavuşmanın ön şartı ümmetin siyasi, ekonomik ve askeri alanda bir araya gelmesi ve tek devlet çatısı altında birleşmesine bağlıdır.

Birlikten izzet doğar, birlikten zafer doğar. Rabbimiz bize birliği emretmektedir. Hiç kuşkusuz ümmet şuuruna erip birlik olursak Rabbimiz bizi felaha kavuşturacaktır...

*Ana ilke olarak dağıtmayı değil birleştirmeyi, ayıp bulmayı değil ayıp örtmeyi esas almalıyız. İslâm'ın temel siyaseti budur.

*Dünya; hak ile bâtılın, Mü'min ile kafirin savaş alanıdır. Bu savaşta akıbet, Allah'tan yana olanlarındır. Bu bir hakikattir.

Biz kitle değil ümmetiz. Hayatın tümünü yakalamalıyız. Hurma yiyince değil, her yönüyle cihadı anlayıp mücadele edince Medine'yi anlarız.*

RENÊ GUÊNON

NİCELİĞİN EGEMENLİĞİ VE ÇAĞIN ALÂMETLERİ

ÇEVİRİ: MAHMUT KANIK

İnsan Yayınları, Birinci Baskı, 2020

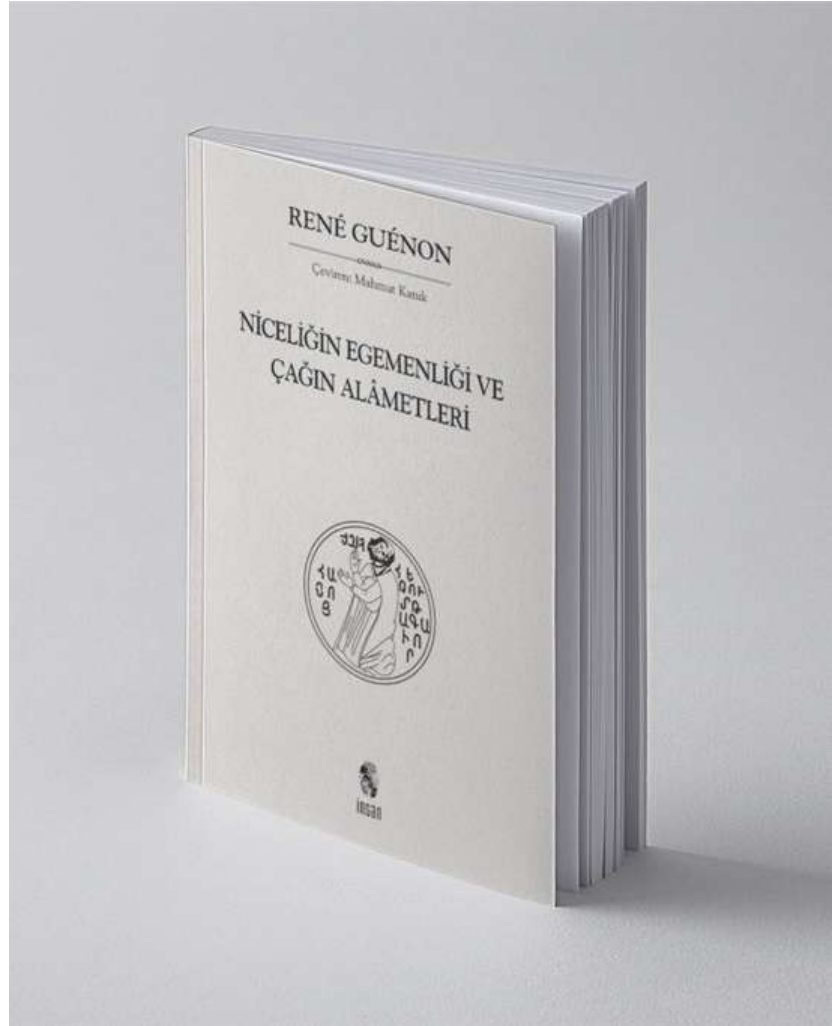
Renê Guênon, 1886 yılında Fransa'da doğmuştur. Katolik bir aileye mensup olan düşünür, ailesinin yanında eğitimi almıştır. Eğitim hayatını ise felsefe, fizik, din ve matematik etrafında şekillendirmiştir. 1917 yılında Cezayir'e giden düşünür, İslam ile ilk ciddi teması burada gerçekleştirmiştir. Müslüman olduktan sonra Abdolvâhid Yahyâ olarak ismini değiştirmiştir. 1951 yılında Kâhire'de vefat etmiştir.

Kitap kırk bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler, geleneksel ilimlerden pozitif ilimlere geçerken insanlık zihniyetinin maruz kaldığı düşüşün boyutlarını ölçme olanağını vermektedir. Yani kitap, modern dünyayla bir hesaplaşma içerisinde olup modern dünya, bilim, madde, öz, nicelik ve nitelik gibi kavramların ne anlamlara geldiğini zihinlere yeniden tanımlamaya çalışmaktadır.

Yazar, kitabın girişinde Kozmik Çevrim Teorisi'nden bahsetmektedir. Bu teoriye göre, başlangıçta dünyada her şey iyi ve güzeldir. Fakat zamanla

her şey aslından uzaklaştığı için kötülükler ortaya çıkmaktadır. Bu teoride dönemlere ait çağlar bulunmaktadır. Her bir yeni çağ özden uzak-

laştırmayı ifade etmektedir. Örneğin Kali Yuga Çağı çevrimde kutsaldan en uzak olan çağdır. Bu çağ ifsat çağı olarak da isimlendirilmektedir.

Her yeni dönem özden uzaklaşıp maddeye yaklaşmayı ifade etmekle beraber her şeyin nitelik yönünden azaldığını fakat nicelik yönünden arttığını ifade etmektedir.

Dünyada yaratılmış olan her varlık madde ve özden meydana gelmektedir. Yazar, özü nitelik ile maddeyi ise nicelikle özdeşleşen iki ilke olarak kabul etmektedir. (25) Guênon, modern dünya ile hesaplaşma gerçekleşmesi için madde kavramına dair incelemenin ayrıntılı bir şekilde incelenmesi gerektiğini ifade etmektedir. (28) İlerleyen

bölümlerde modern dünyanın getirisi olan madde ve nicelik insanoğlunda ne gibi deformasyonlara yol açtığını açıklamaktadır.

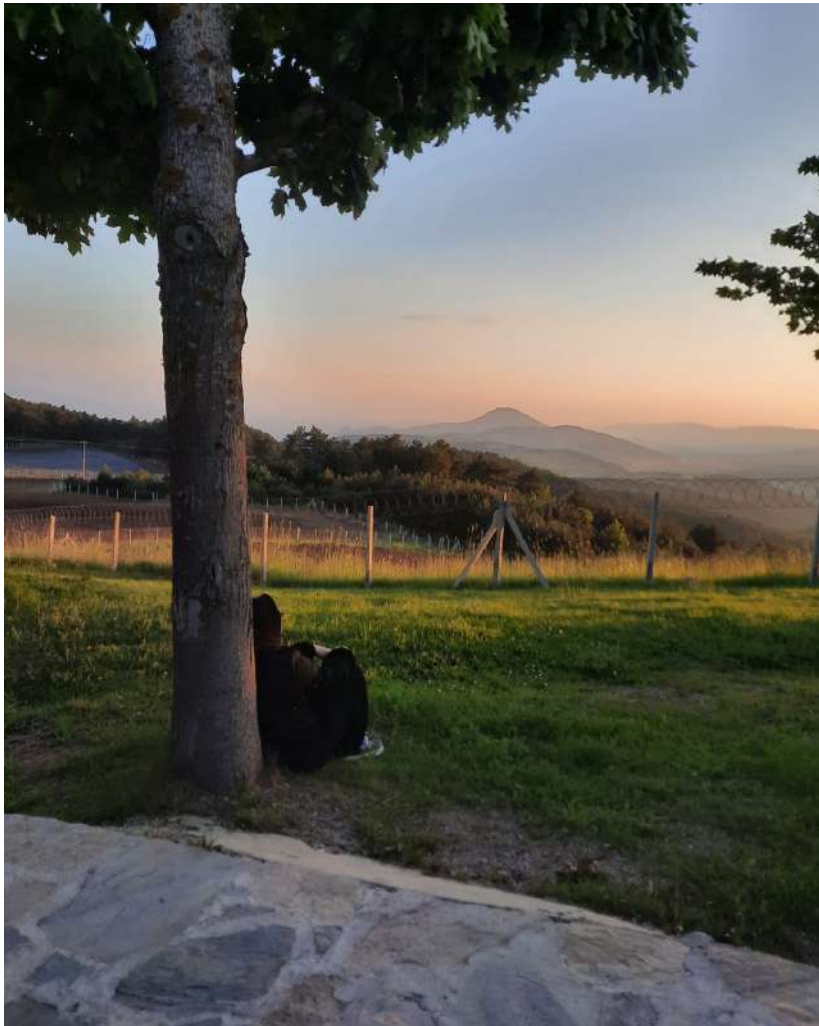
Yazar, bir şeyin gereğinden fazla basitleştirilmesini modern dünyanın temel özelliği olarak görmektedir. Basitleşen şeyler ise nitelikten yoksun nicelik ifade eden şeyler olarak karşımıza çıkarlar. (58) Guênon, modern dünyanın tekbiçimci bir yapıya sahip olduğunu ifade

etmektedir. Tekbiçimciliğin mümkün olması için her tür

nitelikten yoksun ve sadece basit sayısal birlikler durumuna indirgenmiş varlıklar olması öngörülmektedir. (71) Modern batılı kendine tekbiçimci bir eğitim metodu uygulamakla beraber, bütün dünyayı tekbiçimleştirmek için zihinsel/fikri açıdan başlamak üzere sanayi ürünlerine kadar her şeyin tekbiçimci olmasını istemekte ve bunu benimsetmeye çalışmaktadır. (73) Böylece sadece insan bireyleri değil nesnelerin de tekbiçimleşmesi söz konusudur. Yazar bu tekbiçimci yaklaşımı sanat açısından ele alarak modern dünya mimarisini örnek vermektedir. Modern dünya mimarisinde Site anlayışının tekbiçimci hayat tarzıyla tam uyum sağladığı kitapta sanat açısından verilen örneklerden biridir.

Guênon, herkesin her şeyi bilmesi yani bilginin avamileştirme çabasını nitelikten yoksun niceliğe hapsedilmiş modern dünyanın bir diğer özelliği olarak belirlemektedir. Mistik olan Guênon, akılcılığı da nicelik değerlere sahip olduğunu ifade etmektedir. (123)

“İnsan her şeyi mekanikleştiriyordu ve sonunda bizzat kendi de böylece mekanikleşiyordu, tekbiçimciliğin ve kitlenin belirsizliği yani tam anlamıyla çokluğu içinde kaybolmuş sahte sayısal birimler içine yavaş yavaş düşüyordu. İşte niceliğin nitelik üzerine sağladığı tasavvur edilebilecek en büyük zafer kesin olarak bu noktadır.” (249)

EY KARDEŞİM KAYBOLMA

YAREN GÜRLER

Kardeşim bağlanmış her tarafın zincirlerle
Yorulmuşsun, sıkılmışsın , bir arayış içinde-
sin

“Bana yardım edecek biri yok mu?”

Soruyorsun kendine, etrafına

Bir yer arıyorsun, sığınabileceğin

Saklanıp rahatlayabileceğin.

Anlam arıyorsun yaşayabilmek için, bir
sebep

“Neden yaşıyorum ben, amacım ne yaşa-
mak için”

soruyorsun kendine, etrafına

Kendini arıyorsun kaybolmuşken

Bir yardım eli arıyorsun

Dünya heveslerinden uzak tutacak

Acılarına derman olacak

Ey kardeşim kaybolma!

Rabbin var senin !

Seni koruyup himaye edecek

Yaşamına anlam kazandıracak.

Soruyorsun Rabbine

“Ey Rabbim yalnız mıyım ben”

Buyuruyor Rabbin

“Rabbin seni terk etmedi, sana darılmadı da”

Soruyorsun Rabbine

“Rabbim dünya hayırlı mı bana”

Buyuruyor Rabbin

“Gerçekten senin için ahiret dünyadan daha
hayırlıdır.”

Sıgınıyorsun el-Veliyy olan Rabbine

Anlıyorsun yaşam amacını

Sükrediyorsun her şeye

Kaybolmuyuesun bir daha ne dünya da

Ne de ahirette...

İyi bilin ki, şu dünya hayatı boş bir oyalanma
ve oyundan başka bir şey değildir. Âhiret
yurduna gelince, işte gerçek hayat odur.
Keşke bunu bilmiş olsalardı!(Ankebut süresi
64.ayet)

E'sma Biltaci

14 Ağustos 2013

“Onlar bizi Vetir’de namaz kılarken buldular, Kimimizi rükuda, kimimizi secde vurdular, Onlar hem güçsüzdü hem az sayıca, Allah’ın kullarını çağır da gelsinler yardıma, Köpüklü deniz dalgalarını andıran ordularla”

Şehadetinin sene-i devriyesinde
E'sma Biltaci'yi rahmet ve minnetle anıyoruz.

Kur'an hayat nizamımız, anayasamız ve en
büyük mukaddesatımızdır.
Göğüslerimizi Kur'an'a siper edeceğiz.

